

het parlement telt niet meer

« Het parlement loopt vast, vervult zijn taak niet meer behoorlijk of kan dit niet meer doen. De parlementsleden voelen aan dat ze geen werkelijke medezeggenschap hebben in vele, en belangrijke, politieke beslissingen. De regering komt met de partijleidingen in «top» bijeen, de partijleidingen nemen beslissingen op hun eentje zonder veel naar de parlementsfracties te luisteren, het parlement mist contact met de belangrijkste adviesorganen... »

Dit verklaarde CVP-PSC-voorzitter Houben, toen hij enkele tijd geleden zijn voornemen bekend maakte het voorzitterschap vaarwel te zeggen. De « aanklacht » klinkt wel erg vreemd uit de mond van een man die jarenlang voorzitter was van een partij die, door haar bijna ononderbroken aanwezigheid in de regering sinds de tweede oorlog, grotendeels mede-verantwoordelijk is voor deze ondemokratische gang van zaken.

Worden de meeste klachten over de miskennis van het parlement door de regering trouwens niet voornamelijk gehoord sinds Gaston Eyskens opnieuw eerste-minister werd, en is Eyskens niet een van de grote mandarijnen van de CVP ?

De miskennis van het parlement neemt vele vormen aan. De oppositie is daar uiteraard het grootste slachtoffer van, zoals van VU-zijde reeds herhaaldelijk werd beklemtoond, maar ook het parlementaire « voetvolk » van de regeringspartijen klaagt erover.

Onlangs amuseerde een CVP-senator er zich mee even na te gaan hoeveel wetsvoorstellen er door de senatoren van de verschillende partijen werden ingediend in de periode 1968-1971, en hoeveel er daarvan kracht van wet kregen. Het blijkt dat senatoren van de huidige regeringspartijen (CVP en BSP) 170 wetsvoorstellen indienden, waarvan er 27 wet werden. De oppositiepartijen maakten heel wat dankbaarder gebruik van hun recht op parlementair initiatief en dienden samen 471 wetsvoorstellen in (waarvan de VU alleen er al 171 voor haar rekening nam). Slechts 13 ervan vonden echter genade in de ogen van de meerderheid.

Nu kan men van oordeel zijn dat er kaf en koren is onder al die wetsvoorstellen, maar de regering is er blijkbaar van overtuigd dat het vrijwel allemaal kaf is. Zij alleen denkt de waarheid in pacht te hebben, ze trekt alle initiatief naar zich toe en schijnt van oordeel dat er uit de oppositie nauwelijks nuttige voorstellen kunnen voortkomen. In elk geval kan van de oppositie, zeker van de Volksunie, niet gezegd worden dat zij maar wat luiert in het parlementair halfgrond. Naast de wetsvoorstellen zijn er immers nog de talrijke parlementaire vragen, tussenkomsten, interpellaties. « Il faut laisser pisser le mouton », denken de bonzen aan de top, en ze regeren maar alsof er geen parlement meer bestond. Democratie noemen ze dat nog ook.

Enfin, de CVP zal zich op haar aanstaande congres te Antwerpen nog maar eens buigen over de parlementaire werkmodes. Een gewetensonderzoek ware nuttiger !

Paul Martens.

voor de redacteurs van onze streekpers

Morgen, zondag, gaat te Brussel (VTB-gebouw, Em. Jacquemaislaan, 126) een belangrijke informatievergadering door, speciaal belegd voor de verantwoordelijken van onze lokale en gewestelijke VU-pers. Allerlei problemen die bij het opstellen en uitgeven van een streekblad om de hoek komen kijken, worden daar vrijmoedig besproken.

Tenminste één redacteur per streekblad zou moeten aanwezig zijn. Aanvangsuur : 10u30.

ons vlaams-brabant
 vvb betoging vilvoorde - 15 okt. '72

münchen kon de schijn niet ophouden

Vol bitterheid hebben de Israëli's hun vermoorde vrienden naar huis gebracht. De Arabieren, beschaamd en bevreesd voor blinde weerwraak, zijn eveneens vertrokken. Maar de Olympische splen gaan door, de show must go on, want de mensheid moet blijven geloven in het ideaal van wereldwijde broederschap en vreedzame sportiviteit.

Eén ogenblik heeft de tragedie in de Beierse hoofdstad de volken van de aarde opgeschrikt en verbijsterd. Morgen zal weer ànder geweld voor de media hot news worden en het bloedbad in het Olympisch droomdorp naar de achtergrond verschuiven. Geweld en uitbarstingen van haat in Burundi, in Bangladesj, in Ierland, in Zuid-Amerika, in het Midden-Oosten, in...

De droomwereld van München is slechts schijn gebleken. Onderdrukking, wederzijdse afgunst, haat en gewelddadigheid in de meest ontstellende vormen, dat is de barre werkelijkheid in onze verscheurde wereld. Men kan, zelfs tijdelijk en in idyllische omstandigheden, de schijn van olympische broederlijkheid hier niet ophouden, wanneer men elders gewapend en vijandig tegenover elkaar staat. De mensheid zal slechts dan het feest van de vrede kunnen vieren, wanneer er ook vrede heerst overal op aarde.

Elk zinnig mens moet het wrede, ongenadige terrorisme zoals het te München werd bedreven zonder voorbehoud veroordelen. Het vermoorden van onschuldige gijzelaars, gemakkelijke prooi voor wraakzuchtige militairen of fanatici, is een bijzonder laffe praktijk die helaas als een bloederige draad door de geschiedenis van de mensheid loopt. Ook vertegenwoordigers van wat men nu weldenkend « de beschaafde naties » noemt hebben er zich herhaaldelijk aan bezondigd. Het is een vorm van misdadigheid waartegen men niet streng genoeg kan optreden, en het is een dringende plicht voor alle naties, in deze tijd van toenemend geweld, dit zo

doelmatig mogelijk te doen.

Terrorisme veroordelen en bestrijden volstaat echter niet. De haat die blind maakt wordt steeds weer geboren uit het onrecht. Hebzucht, machtswelust en het tomeloze egoïsme van enkelingen, groepen of volkeren kan men steeds weer herkennen als de diepere oorzaken van het geweld en van het teruggrijpen naar het primaire « oog om oog, tand om tand ». Het besef dat deze kwalijke eigenschappen in de menselijke natuur zelf gebakken lijken, maakt je soms moedeloos en droevig. Want dit heeft de geschiedenis ons toch ook geleerd : dat oorlogen niets oplossen, maar meestal slechts de basis leggen voor nieuwe con-

flicten achteraf, voor nieuwe uitbarstingen van haat en geweld.

Is het niet intreuwig dat de intelligente mens, die wonderen van technisch vernuft heeft verwezenlijkt, er maar niet in slaagt de oorlog uit te bannen ? Is het niet zielig te moeten vaststellen dat alle internationale organismen, die werden opgericht om de vrede te bevorderen, in machteloosheid blijven vegeteren omdat de meeste landen de mooiste principes slechts wensen te onderschrijven zolang ze hun belangen niet raken ? En het vreselijke is dat wij ons daar ook zonder veel protest bij neerleggen, en zelfs gewoon worden aan het vreselijkste geweld waarmee we dagelijks via de moderne media worden geconfronteerd. Wij zien en horen het rampzaligste wat er overal ter wereld gebeurt, het maakt ons down, apatisch, gevoelloos. Het werpt ons terug op onszelf en wij denken : als wij het maar goed hebben...

Nochtans hebben precies de kleine naties hier een belangrijke taak. Zij moeten voorop gaan met de vredesvlag. Van hen vreest men geen imperialisme en zij weten het best wat het betekent onrecht te lijden en verdrukking te kennen. Zij vooral hebben er belang bij dat conflicten door vreedzame onderhandelingen worden bijgelegd en dat de wapens geen kans meer krijgen.

P.M.

WIJ en gij

vlaams nationaal

het roken afleren

In « WIJ » van 11-12-71 verscheen een uitgebreide uiteenzetting over het onderwerp: « Roken: een sociaal fenomeen met dodelijke gevolgen ». Verdienstelijk werk. Het is wellicht nuttig de lezers van het « Gentse » ervan in te lichten dat door de Liga « Leven en Gezondheid » een ontwenningsskuur gedurende vijf opeenvolgende avonden wordt ingericht in de stad Gent, Graaf van Vlaanderenplein 30, Gent-Zuid.

Van 11 tot en met 15 september gaat elke avond om 20 uur stipt een documentaire film, gevolgd door psychologische en fysiologische voorlichting door dhrn J. Geeroms en H. Jeurissen.

Iedereen kan de overwinning op de sigaret behalen in vijf dagen dank zij deze medisch verantwoorde methode.

Belangstellenden mogen alleszins niet nalaten aanwezig te zijn op de eerste bijeenkomst maandag 11 september e.k.

Liga
« Leven en Gezondheid »
Ern. Allardstraat, 11
1000 Brussel.

schaarbeek

Het bestuur van de Nederlandstalige Socio Culturele Raad van Schaarbeek, in vergadering op donderdag 31 augustus 1972.

— keurt af dat de gemeenteverheer van Schaarbeek, bij middel van grote publiciteitsborden, opnieuw een eenzijdige,

ge, Franstalige propaganda voert ten bate van het gemeentelijk onderwijs;

— herinnert aan zijn actie van vorig jaar in antwoord op een poging van de burgemeester om Nederlandstalige kinderen naar het Franstalig onderwijs te lokken;

— zet er alle Nederlandstalige ouders toe aan hun kinderen naar Nederlandstalige scholen te zenden: huistaal is onderwijstaal.

federalisme ?

ja !
maar dan met een
andere structuur

Als oppositiepartij is het normaal dat u de nieuwe BTW-maatregelen van de regering op de korrel neemt. Niemand zal u dat kwalijk nemen, tenzij de regering zelf. Maar in uw nummer van 19.8.72 op de derde bladzijde stelt u de ganse zaak nogal naïef voor. Ik zou er normaal niet op reageren mocht ik er niet van overtuigd zijn dat zulke taal in onze partij wel eens nadelig zou kunnen werken op onze groei.

Schrijver beweert dat men de werknemers moedwillig in het harnas jaagt tegenover de middenstand in het algemeen, door hun een massale fraude voor te spiegelen, welke fraude volgens hem, al lang een sprookje is.

Zou het niet juist zijn, en vooral realistischer in de politiek, dat wij eens werkelijk de koe bij de horens vatten: d.w.z. dat wij onze mensen eens gaan leren zien dat gewone winkeliers, zoals de ge-

wone bediende, eigenlijk allemaal arbeiders zijn, en de Volksunie moet de wantoestanden die er tegenover elk van deze categorieën heersen, blijven aanklagen, en moet inzien dat deze kleine mensen alleen maar gediend zijn door een sluitend systeem.

Want wat zij eventueel zouden ontduiken aan belasting weegt helemaal niet op tegen de algemeen gekende corruptie en massale ontduiking der gepatroneerde firma's. Korruptie inzake aanbestedingen, leveringen, contracten enz. of denkt u dat het alleen voor de verhoging van de verkeersveiligheid is dat alle wagens verplicht worden over een verbandkistje, een driehoek, een brandblusapparaat en andere veiligheidsmiddelen te beschikken.

Indien morgen de mogelijkheid mocht bestaan fraude onmogelijk te maken dan was dat een der meest sociale maatregelen die er ooit genomen zijn, want de kleine bedragjes, die de kleine inkomens nu niet aangeven, en dan wel, zouden niet opwegen tegen de nu ontstolen sociale voordelen, omwille van massale en soms « wettige » fraude van het groot-kapitaal. De maatregelen inzake restaurants zijn een slag in het water, want niet aan iedereen zal een faktuur worden uitgereikt. Veel beter ware het bijvoorbeeld te verbieden dat één firma zich splitsst in zesendertig pvba's, enkel en alleen om de winsten te verdelen en zo de belasting te drukken.

Ik herhaal, de kleine man, of het nu een arbeider, bediende

of middenstander is, is alleen werkelijk gebaat met een sluitend belastingsstelsel. De gedwongen eerlijkheid speelt in zijn voordeel, want hij is het al, alleszins meer dan degenen die voor hem de wetten maken. En een systeem in een staat in de meest eenvoudige zin voorgesteld is er een van inkomen en uitgaven. Dat onze regering het stuntelig doet. Akkoord! Dat het systeem « inkomen » via de lome en slecht georganiseerde administratie, beter kan georganiseerd worden. Ook akkoord!

Maar... gewoon afbreken zonder iets in de plaats te stellen is demagogie, ook al beweert uw redakteur dat hij echt geen demagogisch stukje wil schrijven. Het wordt tijd dat wij, Volksunie, eens een duidelijk plan gaan opstellen, van hoe wij in een federale staat de inning van het « inkomen » en de daarmee gepaard gaande organisatie zien.

Het wordt tijd dat wij aan de kleine man gaan vertellen welke de essentiële verschillen zullen zijn met de huidige unitaire werkwijze. Het wordt hoog tijd dat wij zo'n plan hebben om telkens opnieuw op de voordelen te kunnen wijzen. Idem wat betreft de uitgaven, alhoewel we daar al iets verder staan. Gewoonlijk daar het eerst aan gedacht.

Ik hoor de mensen van de studiedienst al zuchten: « Wat wil die man ons allemaal laten doen, wij stikken nu al in het werk ». Ik weet het jongens, maar doe beroep op vrijwilligers, ze zijn er.

Verdeel de verantwoordelijk-

heid onder de parlementairen en richt werkgroepen op, die samen, op bijvoorbeeld een jaar tijd, een kongres zouden voorbereiden rond het onderwerp: « Federalisme brengt niet alleen zelfbestuur, maar brengt ook nieuwe bestuursvormen ».

Op dat kongres zouden wij dan horen, welke!

Ik ben er heilig van overtuigd, dat op dat ogenblik weer meer Vlamingen in ons zouden geloven, omdat zij zouden zien, dat het er bij ons niet alleen om te doen is de plaats in te nemen van anderen, maar dat wij willen veranderen.

K.V.N., Mechelen.

De redactie draagt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud der gepubliceerde lezersbrieven. Ze behoudt zich het recht van keuze en inkorting voor. Over de lezersbrieven wordt geen briefwisseling gevoerd.

Kernredactie
T. van Overstraeten (eindred.), P. Martens (hoofdred.), R. Corty (red. sekr.), M. van Liedekerke.
Redactie en publiciteit:
Sylvain Dupuislaan 110
1070 Brussel
Tel. 02/23.11.98
Administratie en beheer:
Voldersstr. 71, Brussel 1000
Tel. 02/12.51.60
Alle klachten voor niet ontvangen van blad op dit adres.
Jaarabonnement 350 fr.
Halfjaarlijkse 195 fr.
Driemaandelijks 105 fr.
Steenabonnement (min.) 500 fr.
Losse nummers 10 fr.
Alle stortingen voor het blad op prk. 1711.39 van « WIJ », Voldersstr. 71, 1000 Brussel.

Verantw. uitgever Mr F. Vander Elst, Beizegemstraat 20 Brussel 1120

óns
vlaams-brabant
vwb betoging vilvoorde - 15 okt. '72

Vergeet uw « Super S-Kaart », uw lidkaart of uw Wij-nummer niet mee te brengen, want zoals U weet hebt U op vertoon ervan

20 % Kortning

OP AL UW AANKOPEN
BOVEN DE 1.000 F en

10 % Kortning

OP ALLE AANKOPEN
BENEDEN DE 1.000 F

DOE NU EENS DE UITSTAP
NAAR NIEL,
HET GAAT U BIEZONDER
MEEVALLEN !

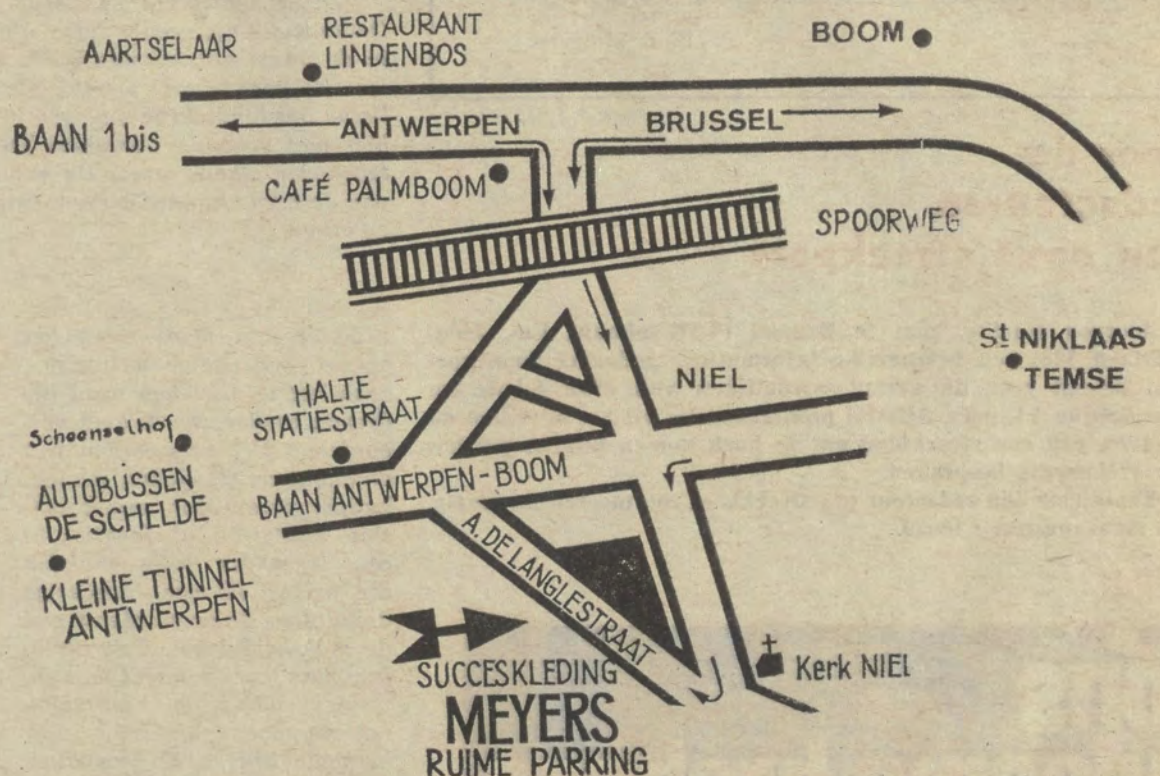
Open alle werkdagen van 9 tot 20 u.
Zaterdag's tot 18 uur.
Zon- en feestdagen gesloten.

BON voor GRATIS
Kleurenbrochure
te zenden aan ons adres.

Met meer dan 30.000 Gloednieuwe Kledingstukken voor
DAMES - HEREN en KINDEREN opent « Succes Kleding »
het nieuwe Winterseizoen

SPECIALAAL AAN U, BESTE WIJ-VRIENDEN,
zouden wij willen zeggen

NU is het juiste moment voor uw
winteraankopen te doen, ER IS EEN
KEUS, zoals U die nog nooit
hebt gezien !

succes kleding meyers

A. De Langléstraat 4-10
2640 NIEL
TEL. (03) 88.11.44 en (03) 88.35.39

ZO meent de volksunie

Het Partijbestuur van de Volksunie besprak de politieke toestand en meer in het bijzonder de herziening van het schoolpakt en de sociaal-economische toestand. Wat betreft de herziening van het schoolpakt drukt het Partijbestuur van de Volksunie er zijn bekommernis over uit dat de pedagogische hernieuwing van het onderwijs blijkbaar minder aan bod schijnt te komen dan de materiële belangen van de bestaande netten. Gelet op de onrustwekkende gegevens inzake toekomstmogelijkheden voor afgestudeerden wordt tevens de studieoriëntering voor de jeugd een uiterst belangrijke aangelegenheid, waarover te weinig wordt gesproken.

Het Partijbestuur meent dat de besprekingen thans spoedig zouden moeten uitgebreid worden door deelname van alle in het parlement vertegenwoordigde strekkingen.

Het Partijbestuur herinnert er tevens aan dat de Partij reeds op haar congres van 1967 een aantal vernieuwende beginselen heeft vooropgesteld voor de groei naar een pluralistisch onderwijsbeleid.

Wat betreft de sociaal-economische toestand drukt het Partijbestuur van de Volksunie zijn bekommernis uit voor de snelle stijgingen van de levensduur die vooral de bescheiden inkomens en de kleine spaarders ernstig dreigt te treffen. Het Partijbestuur laakt in dit verband de gemakkelijkspolitiek van de regering die door het opdrijven van een aantal tarieven zelf deze stijging sterk heeft bevorderd.

De jongste BTW-maatregelen onder meer wat betreft de dranken zijn in dit opzicht ook niet te verantwoorden.

schoolpakt : alleen een geldkwestie ?

Wat aanvankelijk een relatief gemakkelijke brok voor de regering scheen te worden, blijkt thans meer en meer te evolueren naar een politieke struikelsteen van belang.

Reeds van enige maanden voor het reces werden fraaie principiële verklaringen afgelegd, maar nu het probleem concreet moet worden aangepakt, zijn de woorden « maar » en « op voorwaarde » en « als » niet uit de lucht.

Daarbij duiken ook aloude tegenstellingen en een reeds lang vergeten gewaand wantrouwen op.

Van vrijzinnige kant, en meer bepaald door de BSP, worden harde eisen gesteld, onder meer de overheveling van het Fonds voor Schoolgebouwen van het Ministerie van Openbare Werken naar dat van onderwijs, en het ophalen van de achterstand van het Rijksonderwijs inzake scholenbouw (geraamde kosten : 20 miljard). Langs katholieke kant wil men alle discriminaties zien verdwijnen inzake werkingstoelagen, leerlingenvervoer e.d. (geraamde kosten : 6 miljard).

Ondanks de plechtige verklaringen dat het schoolpakt geen centenkwesie mag worden, schijnt het daar toch meer en meer op uit te lopen. En wat nog meer verwonderlijk is :

nadat de CVP-jongeren het idee van de pluralistische school, door de Volksunie reeds op haar congres over het pluralisme '67 behandeld, terug hebben gelanceerd, is het thans de CVP-leiding die zich meer en meer voorzichtig begint op te stellen t.a.v. dat punt. Bovendien begint men zich in regeringskringen af te vragen of het nieuwe schoolpakt niet tot nog meer explosieve uitgaven gaat leiden zoals verhoogde scholenbouw, verhoogde personeelsuitgaven e.d.

Een paar bedenkingen moeten ons hierbij toch uit de pen.

Ten eerste wensen wij een onderwijspakt en geen schoolpakt, wat inhoudt dat buiten het wegwerken van discriminaties, ook en vooral moet gestreefd worden naar samenwerking tussen de netten, wat uiteindelijk moet uitmonden in pluralistische gemeenschapscholen. En als men soms beweert dat niemand dan nauwkeurig idee daarover heeft, dan durven we hier met fierheid stellen dat de Volksunie hierover wel een duidelijk omlijnde visie heeft, die stoelt op verdraagzaamheid en actief pluralisme (eerlang volgt hierover een uitgebreid artikel in ons blad).

Uiteraard kan dit niet op een dag, maar het zou onvergeeflijk zijn mocht men op dat

vlak de voorhanden zijnde kansen thans niet willen benutten.

Ten tweede pleiten we voor een zo ruim mogelijk overleg, dat er zeker moet komen tussen de onderwijsnetten zelf, en tussen alle politieke partijen, en dat in volle openbaarheid, en liefst in het parlement.

Ten derde is onze stelling inzake de gebouwenkwesie duidelijk : de VU opteert voor een nationaal gemeenschappelijk gebouwenfonds, door het rijk beheerd. Het bouwen van scholen wordt dus een rijkszaak, het oprichten en besturen van scholen komt toe aan de inrichtende macht.

En tenslotte wat de centenkwesie betreft : als overtuigde pluralisten, moeten we sommige meeruitgaven aanvaarden, die voortvloeien uit de noodzakelijke eerbiediging van de overtuiging van andersdenkende minderheidsgroepen, zoals de vrijzinnigen in Vlaanderen.

We zijn er trouwens van overtuigd, dat uiteindelijk de geest van samenwerking die tot pluralistische scholen moet leiden, ook op het financiële vlak tot meer rationalisering en dus tot een beperking van de uitgaven zal kunnen leiden.

w. augustijnen.

Bij de wet van 24 december 1970 werd het artikel 107 quater in de Grondwet ingelast. Dit artikel deelt België in in drie gewesten en is de spil van de nieuwe regionale indeling van het land. Een wet met gekwalificeerde meerderheid zal de bevoegdheden bepalen die aan de op te richten gerechtelijke organen zullen opgedragen worden, evenals de territoriale omschrijving van de verschillende gewesten.

De Vlaamse beweging heeft hieraan reeds veel aandacht besteed in allerhande studies, memoranda, resoluties, moties enz... Alleen de regering schijnt pas nu wakker te schieten, hoewel zij sinds 14 december 1970 ruimschoots de tijd heeft gehad om aan de bevoegdheidsafbakening de nodige studies te wijden.

Indien men de pers mag geloven is men met het werk reeds zeer ver opgeschoten en wordt aan het ontwerp de laatste hand gelegd. Niets is echter minder waar. De publieke opinie heeft recht op objectieve voorlichting. Daarvan nemen wij ons voor thans een staaltje van de lichtzinnigheid te geven waarmee de regering tewerk gaat.

Op zaterdag 12 augustus 1972 heeft de minister van Binnenlandse Zaken aan al zijn collega's gevraagd ieder voor zich te bepalen welke de bevoegdheden zijn die in aanmerking komen voor decentralisatie naar de gewesten en dit tegen 31 augustus 1972, daarbij uitgaand van de besluiten van de groep van de 28.

Gelet op de zon- en feestdagen (15 augustus) is deze brief aan de onderscheidene diensten op 17 augustus rondgedeeld d.w.z. dat in 10 dagen tijd de gevraagde studie werd ingewacht over zo een belangrijke materie.

107-quater :

« er wordt aan gewerkt »

van elslande improvizeert maar wat

Maar er is nog veel erger :

- 1) de brief van de minister is toegekomen in volle vakantiperiode, op een ogenblik dat vele hogere ambtenaren met vakantie waren ;
- 2) wanneer men bedenkt hoe ingewikkeld een departement is, met zeer verscheidene wetgevingen en reglementeringen en van welk belang de regionalisering, dan kan men niet anders dan zich naar het hoofd grijpen en zich verwonderen over de spoed van de regering ;
- 3) de conclusies van het verslag der 28 zijn geen officieel document dat een grote verspreiding heeft gekregen. Welnu, bij de brief van de minister was geen enkel verslag gevoegd. Het is ons dan ook bekend dat men praktisch in geen enkel departement met dit verslag heeft rekening gehouden. Wij kennen integendeel de grote mistevredenheid van vele hogere ambtenaren om zoveel spoed en improvisatie ;
- 4) tenslotte kan de vraag gesteld worden of het wel opportuun was de vraag in die vorm te stellen met betrekking tot de materies die voor decentralisatie in aanmerking komen, aan personen die er alleen omwille van hun ambt het grootste belang bij hebben dat alles gecentraliseerd blijft. Houdt men dan geen rekening met het feit dat elke innovatie stuit op behoudsgezinde krachten ? En dat deze krachten ongetwijfeld aanwezig zijn in alle departementen, ligt voor de hand.

Wij kennen gevallen van diensten die zullen antwoorden dat er niets kan gedecentraliseerd worden of die gewoonweg niet zullen antwoorden of oppositie plegen. Vele antwoorden zullen dan ook met dezelfde lichtzinnigheid versprekt worden als die waarmee de opdracht werd gegeven. Het is effenaf onbegrijpelijk te zien hoe lichtzinnig men tewerkgaat, zowel bij de studie van het probleem als bij de voorlichting van het publiek, dat in de-maling wordt genomen. Is het zo dat men een staatsvorming, die van zo groot belang is, verder drijft ?

De Vlaamse Volksbeweging heeft dan ook gelijk dat ze op 15 oktober 1972 de publieke opinie te Vilvoorde wil sensibiliseren voor het probleem van de gewestvorming, de begrenzing van Brussel, Vlaams-Brabant enz... Misschien zal de regering dan eindelijk tot betere gevoelens komen. Daarom ook is het van het grootste belang dat Vilvoorde op 15 oktober overrompeld wordt. Het gaat om de levenskracht van Vlaanderen !

r. vandezande.

senator.

een regering van het dure leven

De prijzenspiraal schroeft zich verder omhoog : na het brood, de radio en TV, de garagetarieven, het collegegeld aan de universiteit, is de laatste maatregel ten laste van de verbruiker doorgevoerd op zijn flesje pills en zijn bakje prik. Bovendien worden de automobilisten extra belast, via een speciaal autoweg-vignet. Anderzijds is het zo dat de begroting met 11 % is gestegen t.o.v. 1971, waarbij dan nog de 10 miljard van het Wegenfonds komt.

Terecht wordt door sommigen zeer ernstig gewaarschuwd tegenover zulke politiek : enerzijds wordt de inflatie sterk bevorderd door steeds maar meer overheidsuitgaven, terwijl de middelen vooral — om niet te zeggen uitsluitend — worden afgeschoven op de verbruiker. Dat is een fundamenteel anti-sociale politiek want er is door specialisten uitgeroepen dat de meest primaire uitgaven in een gezinsportemonnaie vooral doorwegen in de bescheiden inkomensklasse. Men moet hoe dan ook eten, drinken, zich kleden, en wie

een laag inkomen heeft zal de verhoogde prijzen het sterkst aanvoelen. De huidige gevolgd-politiek is nu eens letterlijk een politiek op de rug van de kleine man.

Het is onze mening dat de middelen van de regering moeten gezocht worden in rechtstreekse belastingen — en wel in die van de hoogste inkomensklasse — en niet steeds maar weer in de onrechtstreekse. Dat is sociaal onrechtvaardig en weinig moedig.

Het zal dan ook niet te verwonderen zijn dat dit een « hete sociale herfst kan worden en de moeilijkheden die te verwachten zijn inzake de sociale programmatie, werden door de regering zelf gezocht (BSP inclusief). Zij draagt er dan ook de volledige verantwoordelijkheid voor.

Het is immers volledig te begrijpen dat de werknemers hun verminderde koopkracht weer zullen compenseren — terecht — met nieuwe looneisen.

En zo gaat de loon- en prijzenspiraal maar weer verder de hoogte in, en nogmaals — de regering draagt grote schuld

door haar inflatoire uitgaven, door haar niet tijdig afremmen van de relancemaatregelen — in principe een goede zaak — die thans oververhitting veroorzaken.

Wordt het geen tijd dat men naar afdoende middelen zoekt en vooral de politieke wil gaat vertonen om de loon- en prijzenspiraal te stoppen ? Niemand minder dan de bekende econoom Galbraith is daarvan een overtuigd voorstander.

Dit op voorwaarde die de lonen op een menswaardig peil staan t.a.v. de koopkracht en dat bepaalde minima van bestaanszekerheid worden gecerbiedigd.

Zo is het — mee door de druk van de Volksunie — vanzelfsprekend dat een minimum inkomen van rond de 90.000 fr. per jaar onontbeerlijk is, vooral voor de vele bejaarden en gehandicapten in onze maatschappij.

De VU zal en mag op dat stuk dan ook haar verantwoordelijkheid niet uit de weg gaan.

w.a.

weldra

« zuivere » rivieren ?

Van 26 maart '71 reeds dateert de nieuwste kaderwet ter bestrijding van de verontreiniging van het oppervlaktewater. Eindelijk verschenen de eerste uitvoeringsbesluiten van die wet. Wie denkt dat eindelijk kan worden aangepakt, heeft het mis voor, want de pas verschenen besluiten hebben alleen betrekking op de afbakening van de werkingsgebieden van de drie maatschappijen voor waterzuivering en het benoemen van de voorzitters.

Als het aan zo'n tempo voortgaat, dan zijn onze kleinkinderen nog met het probleem bezig. Wat dringend nodig is zijn maatregelen tegen de verontreinigers, en dringende uitvoering van rioleringsnetten en waterzuiveringsstations.

Wat dit laatste betreft, voorziet Openbare Werken 'n krediet van 2 miljard per jaar (vijfjarenplan). Specialisten hebben uitgerekend dat minstens 12 miljard nodig is om het (vuile) getij te keren. (Een waterzuiveringsstation voor een inwonersekwivalent van 15.000 inwoners kost tussen 20 en 25 miljoen fr.). De dringende kredieten hiertoe kan men beter verhalen op de overinvestering voor auto-wegen, die gecontesteerd worden.

BETOGING VILVOORDE 15 OKTOBER

economisch racisme

Gelezen in het Brusselse weekblad « Spécial » over de uitbouw van de Franse katholieke universiteit in de buurt van Waver: « Wij willen van de streek van Louvain-la-Neuve een wetenschappelijk centrum maken ten dienste van de Waalse gemeenschap en speciaal van de industriezone van Waver. Tot hiertoe hebben wij reeds voor meer dan 600 miljoen besteld aan Waalse en Brusselse ondernemingen. Alle ondernemingen die hier aan het werk gesteld worden zijn ofwel uit Brussel ofwel uit Wallonië. Wij hebben zelfs de stenen uit Boom geweerd om ze in Welckenraedt te bestellen ». Commentaar overbodig!

vandaag talkpoeder, en morgen ?

De tragische afloop van het talkpoederschandaal in Frankrijk heeft ook bij ons vele mensen, vooral de ouders met jonge kinderen, sterk aangegrepen. Het erge is dat het grote publiek zich slechts bewust wordt van wat er tegenwoordig met onze lucht, ons water, ons voedsel, onze comfortproducten gebeurt naar aanleiding van dergelijke rampzalige gebeurtenissen. Nadien wordt alles weer vrij vlug verge-

ten, want wij leven snel... Mocht men in België 'n ernstig onderzoek doen naar de voeding, de farmaceutica, het detergenten-misbruik, men zou grote ogen opzetten. Voor een aantal van deze producten bestaat nauwelijks een wetgeving, en de controle blijft in zeer vele gevallen een lachertje. Herinneren wij maar aan wat enige tijd geleden bekend raakte over het misbruik van hormonen bij het fokken van kalveren.

Naar aanleiding van het talkpoederschandaal in Frankrijk vestigde de Verbruikersvereniging van de Bond van Grote en van Jonge Gezinnen nog eens de aandacht van de verantwoordelijke overheden op de mogelijkheden, vervat in de wet van 1964, om de cosmetica te reglementeren. De vereniging is van oordeel dat de huidige situatie een gevaar inhoudt dat kan leiden tot tragische gevallen zoals in Frankrijk.

vlaanderen in de wereld

Volgens sekretaris-generaal Verthé van de vereniging « België in de wereld » verblijven thans 303.000 landgenoten als uitwijkelingen in het buitenland. Dit cijfer omvat niet de personen die, door geboorte of door huwelijk, aan deze uitwijkingen zijn verbonden want dan zou men voor de VSA alleen al tot een cijfer van 750.000 komen.

Tachtig procent van deze uitwijkingen zijn Vlamingen. Een van de redenen daarvan is volgens Verthé « de sociaal-economische toestanden in ons land tot voor enkele jaren ». Vooral de provincies Oost- en West-Vlaanderen werden door werkloosheid getroffen, zodat een aantal inwoners daar om den brode elders hun geluk moesten beproeven. Daarbij mag niet vergeten worden dat ook heel wat Vlamingen om dezelfde motieven naar Wallonië uitweken. Thans is de toestand zo dat ongeveer evenveel Walen als Vlamingen het land jaarlijks verlaten om zich in den vreemde te gaan vestigen.

BETOGING VILVOORDE 15 OKTOBER

ijsland

Sinds 1 september heeft IJsland eigenmachtig zijn territorium uitgebreid tot 50 zeemijlen buiten de kustlijn (voorheen 12 mijl). De zee omheen het barre eiland is bijzonder visrijk, het land leeft goeddeels van de vis (80 % van zijn uitvoer bestaat uit visserijproducten) en wil zijn levensbasis voor de toekomst gevrijwaard zien. Met lede ogen zagen de IJslanders in de voorbije jaren steeds meer en steeds grotere buitenlandse vissersschepen voor zijn kusten opdagen waar ze, geholpen door de modernste apparatuur, het natuurlijke visbestand deerlijk uitdunden. De Britten en West-Duitsers, die in groten getale in de buurt van IJsland plegen te vissen, wensden zich bij deze IJslandse zelfbehoudsmaatregel niet neer te leggen. Ook 22 Vlaamse vissers worden erdoor in hun bestaan rechtstreeks bedreigd, maar zij hebben

hoop het met de IJslandse autoriteiten nog (tijdelijk?) op een akkoord te kunnen gooien en daarom onthouden zij zich momenteel van provocatie. Het dreigt nu weldra tot incidenten te komen tussen de IJslandse visserijwacht en de Britse vissers, zodat men zich afvraagt of het tot een nieuwe kabeljauwoorlog zal komen.

...en de « roofvisserij »

Voor onze IJslandvaarders komt de maatregel hard aan: zij hebben grote investeringen gedaan en vragen zich nu af waar ze nu zullen moeten gaan vissen om die te laten renderen. Zij weten ook wel dat de overbevissing een scherp probleem aan het worden is op alle visgronden, en zijn zeker akkoord met bepaalde internationale beschermingsmaatregelen die moeten toelaten dat ook de volgende generatie nog vis zal kunnen kopen. De moderne vismethodes (krachtiger schepen, erg doelmatige netten, elektronische apparatuur om de vis op te sporen) leiden op vele plaatsen tot een al te sterke uitdunning van het natuurlijke visbestand en soms tot aantasting en vernietiging van het biotoop zelf van sommige vis- en schelpdiersoorten. Om nog niet te spreken over de nadelige invloed van de toenemende zeeverontreiniging in al haar vormen. Onze vissers vragen zich echter terecht af of het wel de geschikte methode is dat elk land-aan-zee een brede zone voor de eigen kust exclusief voor de eigen vissers gaat voorbehouden. Ook dan kan de « roofvisserij » op grote schaal verder gaan. Zij zijn van oordeel dat de zee zoveel mogelijk voor iedereen toegankelijk moet blijven, mits een strikte discipline dan door iedereen stipt in acht te nemen. Het zijn niet de vissers van kleinere landen die in dit opzicht het meest buiten de schreef lopen!

fdf-schaarbeek

De Brusselse gemeente waar FDF-burgemeester Nols de anti-Vlaamse plak zwaait blijft in het nieuws. Zoals vorig jaar liet deze FDF'er niets onverlet om de bevolking ertoe aan te sporen haar kinderen aan het Franstalig gemeentelijk onderwijs toe te vertrouwen. Een propaganda die dankbaar gebruik maakt van het door de BSP-CVP-rege-

ring opnieuw ingevoerde verderfelijke principe van de « liberté du père de famille ». De Schaarbeekse Vlamingen lieten zich echter niet onbetuigd en overschil-

ons vlaams-brabant vwb betoging vilvoorde - 15 okt. '72

derden de grote reclamepanelen van Nols met de woorden « niet voor ons ». Reeds eerder kwam de anti-Vlaamse discriminatiepolitiek te Schaarbeek in de kijker o.m. toen Flor Grammens daar, op 19 januari van dit jaar, in volle dag de « apartheidsbordjes » in het gemeentehuis overschilderde. Hij richtte toen voor 90 fr. schade aan. De bejaarde taalstrijder kwam daarvoor einde vorige week voor een Brusselse correctionele rechtbank, die de « zaak » echter met milde ironie behandelde. Op 28 september mag de uitspraak worden verwacht. Grammens maakte van de gelegenheid gebruik om gloedvol te reeds meer dan 40 jaar aanslepende taalwetsabotage aan te klagen. Schaarbeek verwijt hij, terecht, discriminatie tussen Vlamingen en Walen.

franse chi-chi

Vorige zaterdag huwde te Merelbeke de dochter van ene steenrijke monsieur Vyncke met een telg uit het blauwbloedige geslacht de Hemptinne. Zoals gebruikelijk in dergelijke franskiljonse kringen moest alles in het Frans verlopen en in middeleeuwse kasteelstijl met ruiters en baldakijnen. De parochiegeestelijkheid wilde van die Franse chi-chi in de kerk niet weten, maar liet uiteindelijk toch toe (onder druk van wie?) dat er twee vreemde mede-celebranten overkwamen die wel bereid bleken te dansen naar de pijpen van monsieur Vyncke. Toen een van hen aan een Franse homilie begon, protesteerden in de kerk aanwezige Vlamingen luidop. Weldra kwam het achterin de kerk tot een licht handgemeen tussen de « protestanten » en een aantal vechtlustige nobiljonse bruidsjonkers, gelukkig zonder veel erg. Monsieur Vyncke was woedend en diende klacht in bij de politie. Wil hij zijn asociale streken misschien nog wat meer ruchtbaarheid geven? De grote massa der Vlamingen is de chi-chi van de resterende franskiljons méér dan ben, ze mogen dan nog geld hebben zoveel ze willen!

les begrepen ?

Onlangs verweten de VU-raadsleden in de Oostendse gemeenteraad burgemeester Piers zijn houding van twee maten en twee gewichten wat betogingen in de binnenstad betreft. Vlaamsgezinde manifestanten werden in het verleden buiten gehouden of door de politie bekeurd, maar de « Jeunesse Belge » kreeg welwillend de vrije hand. Vorig jaar nog werd de Vlaamsgezinde weerstander Alois Verbiest opgebracht en naderhand veroordeeld omdat hij vreedzaam voor amnestie betoogde. Vorige zondag deed hij het, in gezelschap van de VU-mandatarissen Miel Vansteenkiste en Jaak Vandemeulebroucke, nog eens over. Met een amnestiekruis

wandelden ze doorheen het drukke Oostendse stadscentrum naar de zeedijk toe om langs de visserskaai terug te keren. Tijdens de tocht werden strooibriefjes uitgedeeld. Alles verliep zonder enig incident. De politie liet zich ditmaal niet zien. Heeft Piers het lesje begrepen?

zonder ons, zegt vu-brugge

Zondag en de daarop volgende dagen hebben te Brugge allerlei plechtigheden plaats ter gelegenheid van de plechtige installatie van Michel Van Maele als burgemeester van Groot-Brugge. De zes VU-gemeenteraadsleden zullen echter niet meevieren. Zij vinden 9 miljoen bijkomende uitgaven, te betalen door de Brugse belastingsbetaler, nogal veel en bovendien dragen de tien dagen durende feestelijkheden teveel het karakter van personenverheerlijking. Zij willen « geen sier maken met andermans geld, dat ongevraagd en dus ondemocratisch uitgesmeerd wordt over een hele week. Zo wordt de grote stoet van zondag besloten met een optocht van de hele gemeenteraad in open landaers, terwijl de h. Van Maele ook zijn « blijde intrede » de daarop volgende dagen wil houden in voormalige gemeenten van het Brugse Vrije.

antwerpse politie

Het socialistische weekblad « ABC » is ontevreden, want « het wordt steeds duidelijker, aldus het blad « dat er in het Antwerpse politiekorps iets mank loopt ». Een van de redenen daarvan is dat « de mentaliteit wordt verpest door politieke manoeuvres ». Vanzelfsprekend gewaagt het blad niet van de vele manoeuvres van de eigen politieke vriendjes, wat dacht je wel. Nee, het is de Volksunie die het gedaan heeft o.m. omdat de VU onder de politiemannen druksels verspreide waarin de povere wedderegeling in het korps werd aangeklaagd, en een algemene protestactie daartegen organiseerde. « ABC » moet zelf toegeven dat de wedden v. d. agenten inderdaad wel voor verbetering vatbaar waren, maar vindt het toch jammer dat vele, vooral jongere agenten « erin liepen ». Het gevolg was, steeds volgens het blad, dat de VU talrijke agenten als lid mocht inschrijven of tenminste rekenen op hun uitgesproken sympathie. In ieder geval « zou het aantal Volksuniemannen in het korps gevoelig zijn gestegen ». Een en ander is de BSP-bonzen bijgevolg hoogst onwelgevallig. « ABC » vindt het dan ook de hoogste tijd « dat men zich over dit alles eens ernstig gaat bezinnen ».

In het tijdschema voor de regeling van de communautaire betrekkingen, door de regering op 25 mei j.l. bekend gemaakt, stond zwart op wit te lezen dat de naleving van de taalwetten op 15 augustus 1972 een feit moest zijn. Zoniet zouden bijzondere regeringscommissarissen worden aangeduid. Minister Van Elslande bevestigde dit nogmaals toen op 26 juli j.l. een delegatie van VU-parlementsleden hem over deze aangelegenheid een memorandum ging overhandigen. De ultieme datum is voorbij. In een persmededeling liet Van Elslande weten dat er reeds heel wat verbetering vast te stellen is langs de taalgrens. Van enige regeringscommissaris is geen sprake. Zelfs niet voor het onwillige Vloesberg! Op 1 september stuurde het «Taalakkoordcomité» aan de minister trouwens een waslijstje met na 15 augustus 1972 vastgestelde taalwetovertreedingen langs de taalgrens. Minister Van Elslande blijkt al te vlug tevreden te zijn! Op 4 september schreef onze Brusselse volksvertegenwoordiger Vic Anciaux hem namens de Volksunie dan ook volgende brief:

van elslande is al tevreden...

«Op 26 juli ll. ontving U een delegatie van de Volksunie, waaronder ikzelf, die U kwam onderhouden over de toepassing van de taalwetten vooral aan de taalgrens.

We legden U tevens een aantal feiten voor, waardoor bovendien bewezen werd op welke hatelijke wijze de Vlamingen door bepaalde overheidsinstanties behandeld worden.

U deed een oproep opdat ieder zijn kalmte zou bewaren. Wij deelden deze mening. De zorg voor de goede orde en om elke escalatie van intimidatie of geweld te voorkomen was trouwens de reden van ons bezoek.

U verzekerde ons tevens dat de toepassing van de taalwetten tegen 1 september integraal zou verwezenlijkt zijn en dat U desnoods vanaf 15 augustus speciale commissarissen zou sturen naar de gemeenten die in gebreke zouden blijven.

U weet zo goed als ik dat op heden nog weinig of geen verandering is ingetreden en dat de taalwet nog steeds met de voeten wordt getreden in gemeenten met zogenaamde faciliteiten voor de Vlaamse inwoners. Meer nog: feiten zijn ons en waarschijnlijk ook U bekend van bedreiging en onbestrafte terreur tegenover Vlamingen.

Mag ik U vragen, mijnheer de minister, waar en wanneer U speciale regeringscommissarissen ter plaatse heeft gestuurd, en zo niet, of U een aanvaardbare reden kan opgeven waarom U uw formele belofte niet heeft gehouden?

Wanneer U zou aarzelen krachtadig op te treden met alle wettelijke middelen waarover U als minister beschikt uit vrees voor reacties vanwege franstalige besturen of bevolking, dan kan ik U verzekeren dat wij van onze kant niet meer kunnen instaan voor gerechtvaardigde reacties van Vlaamse zijde.

Uiteraard zullen wij U eventueel met klem ter verantwoording roepen in het Parlement.

Ik hoop dat alle overheidsinstanties hun plicht zullen vervullen en de wet doen toepassen, de grootste waarborg opdat orde en rust zouden heersen».

VILVOORDE 15 OKTOBER

In een persmededeling deelt de Vlaamse Volksbeweging mee dat de voorbereiding van de nationale betoging te Vilvoorde op 15 oktober nu op volle toeren draait in gans het Vlaamse land. Op vele plaatsen werden plaatselijke betogingscomitees opgericht, werden autobussen vastgelegd en wordt de propaganda opgedreven. De VVB doet beroep op Vlamingen van alle politieke en ideologische overtuigingen om samen te werken en met plaatselijke betogingscomitees te starten in die gemeenten waar dit nog niet gebeurde.

Propaganda-materiaal en inlichtingen kunnen steeds verkregen worden bij VVB-bestuursleden of op de provinciale VVB-sekretariaten:
Goudbloemstraat 19, Antwerpen, tel. 03-31.20.07;
Annonciadenstraat 28, 9000 Gent, tel. 09-25.17.17;
Helenalaan 30, 1080, Brussel, tel. 02-65.30.21.;
Gentestraat 18, 8700 Izegem, tel. 051-336.92.
Hasseltsesteenweg 85, 3950, Beringen, tel. 011-326.95;

De thema's van de betoging te Vilvoorde zullen in het najaar volop in de aktualiteit staan en het succes van de betoging moet dan ook de Vlaamse onderhandelingsposities verstevigen.

Deze thema's zijn:

- onvervaardelijke beperking van het gewest Brussel tot de 19 gemeenten bij de uitvoering van grondwetsartikel 107 quater;
- invoering van eerlijke en doelmatige structuren in de Brusselse agglomeratie;
- versnelde sociaal-ekonomische decentralisatie, gepaard gaande met daadwerkelijke strijd tegen de enorme asociale pendel;
- sterkere en grotere federaties rond Brussel;
- oprichting van een provincie Vlaams-Brabant;
- splitsing van het huidig kiesarrondissement Brussel;
- aan de behoeften aangepaste industrialisatie van Vlaams-Brabant onder Vlaams gezag en met vrijwaring van het leefmilieu...

Het gaat hier om het strikte minimum dat de Vlaamse Beweging in deze fase kan en moet eisen, en moet doen realiseren binnen de kortst mogelijke termijn.

Het zijn programmapunten die door een zeer grote meerderheid van de Vlaamse bevolking onderschreven worden.

wij in nederland

vonnis over de oosterschelde lijkt geveld

(jeeveedee) De Oosterschelde, geliefd visgebied ook voor hengelaars uit België, zal een nieuw Nederlands binnenmeer worden. Zo staat nu wel vrijwel zeker vast sinds zopas enkele grote organisaties uit de landbouw in de provincie Zeeland zich onomwonden vóór afsluiting van dit water tussen de eilanden Schouwen-Duiveland, Tholen, Noord- en Zuid-Beveland hebben uitgesproken. Daarmee is nu praktisch een einde gekomen aan een jarenlang slepende discussie over de vraag wat de doorslag diende te geven: de betekenis van het milieu of de veiligheid van de bewoners der genoemde Zeeuwse eilanden. En daarbij hebben de milieubeschermers — tenzij in Den Haag anders beslist wordt, maar dat verwacht niemand — aan het kortste eind getrokken.

De afsluiting van de Oosterschelde is een uitvloeisel van de zogeheten Deltawet, die van kracht werd nadat in 1953 het zuidwesten van Nederland getroffen werd door een watersnood-ramp die meer dan achttienhonderd dodelijke slachtoffers eiste. Bijna de helft van hen waren Zeeuwen; op Schouwen-Duiveland (met o.a. het vermaarde stadje Zierikzee) alleen al vroeg de ramp 525 mensenlevens. In de Deltawet ging men ervan uit dat de provincie Zeeland ook in de toekomst nog door stormvloed wordt bedreigd en dat het daarom nodig was de zee-armen, met uitzondering van de Westerschelde (de vaar-route naar Antwerpen!) af te sluiten. Dit reusachtig werk is voor een deel al voltooid waardoor bij voorbeeld het bekende watersportgebied het Veerse Meer ontstond.

uniek gebied

Onder invloed van het toenemende besef om voorzichtig om te springen met aantasting van het leefmilieu rees er de laatste jaren sterk verzet tegen afsluiting van de Oosterschelde. De tegenstanders hanteerden het argument dat hier een uniek Europees natuurgebied verloren zou gaan. Zij zijn ervan overtuigd dat na de afsluiting een dode watervlakte zal ontstaan waar geen natuurlijk leven meer mogelijk is. Gewezen wordt daarbij op de vervuiling door de Rijn: vergiftigd water van deze rivier zou straks de afgesloten Oosterschelde verpesten. Om dit te voorkomen en tegelijk toch aandacht te schenken aan de veiligheid van de bewoners der Zeeuwse eilanden stelden de opposanten voor om de dijken te verhogen. Hiervoor zou men ruim twintig jaar nodig hebben, waarna de Oosterschelde een belangrijk natuurgebied zou blijven, steeds schoongespoeld door de getijbeweging van eb en vloed.

De controverse spitste zich op den duur toe op de vraag: een nieuwe afsluiting of verhoging en verzwaring van de bestaande dijken. En het is in deze discussie dat de «afsluiters» nu duidelijk aan de winnende hand zijn. Het zijn de «Gewestelijke raad Zeeland van het Landbouwschap» en de «Zeeuwse Polder- en Waterschapsbond» die thans aan de provinciale overheid hebben laten weten dat de Oosterschelde dicht moet, en wel zo spoedig mogelijk. De twee genoemde instanties hebben hun opvatting vastgelegd in een uitvoerige documentatie die veel indruk heeft gemaakt bij alle betrokkenen. Hun sterkste argument is van financiële

aard: de slechts 9 km lange afsluitdijk is niet duurder dan de verhoging van de bestaande dijken die in totaal een lengte van 245 km beslaan. Daarbij zou de veiligheid veel groter zijn, terwijl de verhoogde dijken het landschap sterk zouden ontsieren.

en het milieu?

Trekken de voorstanders van afsluiting zich dan niets aan van het milieu? Dit mag men zeker niet beweren. Maar anderzijds lijken de oplossingen die zij suggereren, voorlopig nog wel erg theoretisch. Men komt aandragen met cijfers, ontleend aan ervaringen in andere watergebieden, maar het is de vraag in hoeverre die gegevens toe te passen zullen zijn op de Oosterschelde. Zo rekent men erop dat de Rijn over een aantal jaren een «schone» rivier zal zijn, een verwachting die mogelijk niet vervuld zal worden. Men veronderstelt ook dat door een sluis het nieuwe meer met zout water ververst zal kunnen worden, maar in de praktijk zal nog moeten blijken of de oplossingen die men hiervoor op papier heeft staan, ook uitvoerbaar zijn. De vraag is dan ook of het eigenlijk niet voorbarig is van de afsluiting-voorstanders om nu al te stellen dat de afgesloten Oosterschelde straks interessante mogelijkheden zal bieden voor de watersport, dat men er onbekommerd zal kunnen zwemmen en dat de sportvisserij er ook aan haar trekken zal komen.

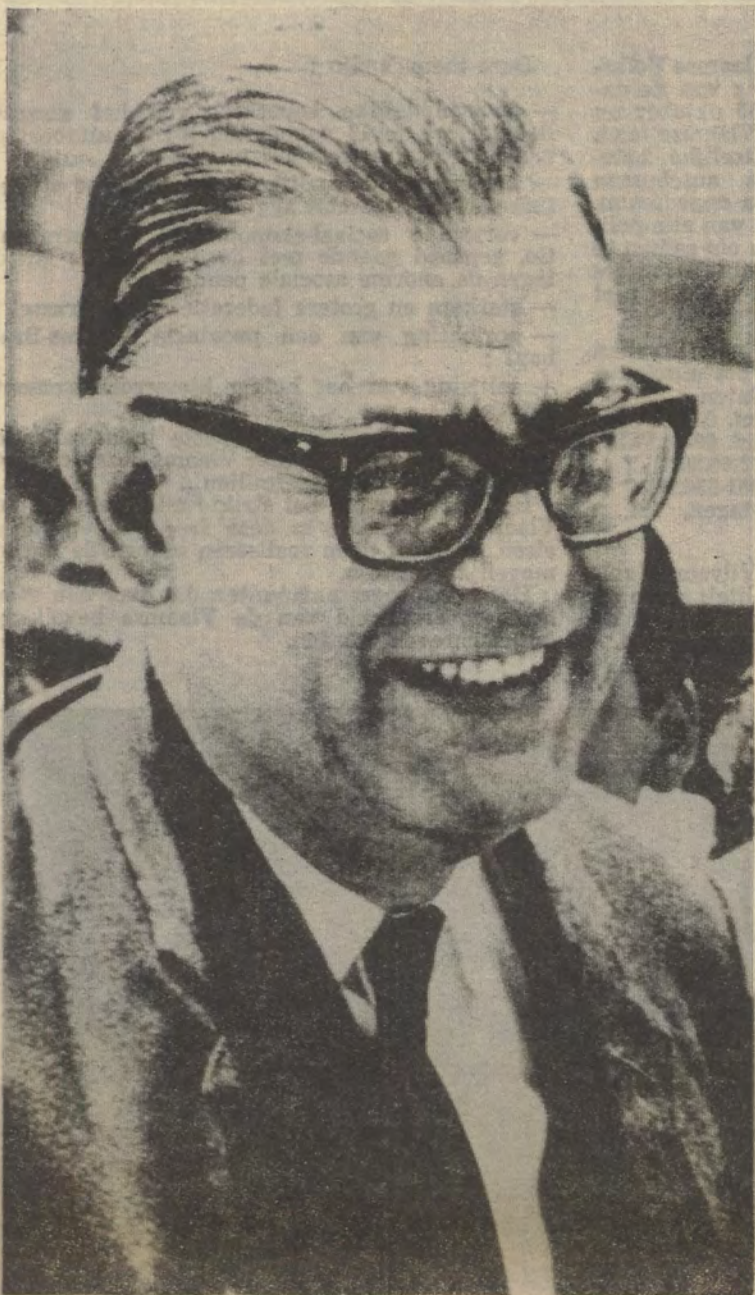
In de argumenten van de Zeeuwse voorstanders van afsluiting speelt ook de Schelde-Rijn-verbinding een belangrijke rol. Het thans in aanleg zijnde Schelde-Rijnkanaal is namelijk geheel ontworpen op basis van een afgesloten Oosterschelde. Als deze zee-arm open zou blijven, aldus de genoemde Zeeuwse organisaties, zou Nederland verplicht zijn met België onderhandelingen aan te gaan over een wijziging van het Schelde-Rijn-traktaat, een wijziging die voor Nederland omvangrijke offers zou meebrengen. Bovendien gaat men ervan uit dat België bezwaar zou maken tegen een derde sluis in de binnenvaartverbinding van Gent naar de Rijn, een sluis die nodig zou zijn als de Oosterschelde open zou blijven.

werk al begonnen

Alles bijeen kan gezegd worden dat er zeker redenen aanwezig zijn om de Deltawet ook in het Oosterschelde-gebied na te leven, maar dat daarom de argumenten van de tegenstanders nog niet onkrachtig zijn. Wat dit laatste betreft: toen na de watersnood van 1953 de Deltawet werd aangenomen, speelde de betekenis van het milieu nauwelijks een rol. Het is daarom dat het voorstel van de tegenstanders om een nieuwe Deltakommissie te benoemen, waarin ook milieu-deskundigen, biologen, enz. zitting zouden hebben, toch wel reëel is. Spijtig genoeg voelt de overheid daar niets voor. Zij is zelfs al zo ver dat de eerste werkzaamheden van de afsluiting reeds een aanvang hebben genomen. Vandaar dat we ons, zij het zeker niet van ganser harte, al hebben verzoend met de totstandkoming van een nieuw Nederlands binnenmeer. Mét of zonder dood water? De toekomst zal het uitwijzen.

de WIJ de wereld

vlaams nationaal

president tussen ja en neen

(Argos) Elke avond om tien uur rinkelen de lege pannen in Santiago di Chili. Verbitterd door de enorme prijsverhogingen en de schaarste en het ontbreken van primaire levensbehoeften komt een deel van de bevolking lawaaierig op straat. Vaak zijn de manifestaties georganiseerd door plaatselijke afdelingen van de MIR en de Unidad Popular. Aan het eind van een linkse betoging te Concepcion weerklonken recentelijk schoten waarbij een agent werd gedood en twee anderen gewond raakten. Officieel verluiddat rechtse provocateurs vanaf de balkons vlak bij het socialistisch partijbestuur op een politiebuis hebben gevuld. Oppositie en regeringsaanhangers zijn het er over eens dat, nu een derde van de ambtstermijn van Allende bijna verlopen is, het Chileens eksperiment zijn beslissende fase is ingegaan.

EEN AUTENTIEKE GOK

Inmiddels is duidelijk geworden dat president Allende van Chili vandaag de gevangene is van zijn eigen beloften. De president bevindt zich « ergens » tussen uiterst rechts en ekstreem links. Links daagt hem uit en zegt: « Laat het volk stemmen over uw beleid! ». Van zijn kant wil links onverbiddelijk de marxistische revolutie doordrukken, desnoods zonder al te veel eerbied voor de grondwet. Boven op de economische malaise — op de zwarte markt is alles te krijgen wat de officiële winkels al lang niet meer te bieden hebben — blijft het een lustig raadsele naar de rol die het leger bij de toekomstige ontwikkeling zal spelen. In een proklamatie heeft de oppositie Allende ervan beschuldigd afgeweken te zijn van de democratische spelregels en in Chili een diktatoriaal regiem te installeren. Die proklamatie leek wel een duidelijk bereep op het leger om orde op zaken te

stellen. Toch hebben de generaals (en admiraals) tot dusverre niet gereageerd zodat velen zich nu gaan afvragen of de legerleiding nog wel berekend is op zijn taak: de grondwet tegen onverhoedse aanvallen te verdedigen. Dit thema zal dan ook schering en inslag zijn van de harde campagne die de parlementsverkiezingen van maart e.k. moet voorafgaan. Die parlementsverkiezingen zijn voor Allende een authentieke gok. Op de senaatslijst van de Nationale Partij (rechtse burgerij) figureert ene kolonel Labbe. Zes maanden geleden was de man vrijwel onbekend maar vandaag is zijn populariteit zo enorm dat ernstig met zijn elektorale doorbraak gerekend wordt. Mocht ook de ex-president kandidaat zijn voor de senaat dan zouden de Chileense kiezers hun ongenoeven met Allende nog drastischer kunnen manifesteren...

BELANGRIJKE MARINE

Meer aandacht verdient de houding van de Chileense vloot. Men zal zich herinneren dat

■ Leden van de Zwarte September-beweging hebben in het olympisch dorp te München een waar bloedbad aangericht. Vroeg in de morgen waren zij het woonblok van de spelers van Israël binnengedrongen. Schoten de trainer en de coach van de gewichtheffers dood.

Na heelwat diplomatiek overleg en een tussenkomst van de Duitse politie en een ontzetting met helikopters is het dan uiteindelijk tot een bloedige afloop gekomen. 17 mensen verloren het leven. Alles gebeurde in de grootste verwarring. De Spelen lagen gedurende 24 u. stil zodat ze niet morgen, maar wel maandag zullen eindigen. De afkeuring in de gehele wereld was blijkbaar algemeen.

■ In Baskenland werden 100 personen aangehouden die er van verdacht worden lid te zijn van de nationalistische ETA. In de afgelopen maand werden 12 aanslagen van de ETA genoteerd.

■ Finland heeft een nieuwe regering. Kalev Sorsa, sociaal-demokraat, wordt premier. Binnenlandse Zaken werd toegewezen aan een buiten-parlementair.

■ Italië kent weer eens stakingen. Zowel de spoorwegen als de slagers en de groentehandelaars houden hun deuren dicht. De spoorweglui staken voor hogere lonen en betere arbeidsvoorwaarden. De middenstanders tegen de regeringsbeslissing om de prijzen zestig dagen te bevriezen teneinde de inflatie tegen te gaan.

deze week in de wereld

■ Nixon ontmoette de nieuwe Japanse premier Kakuei Tanaka op Hawaii. Japan verklaart zich bereid met aankopen tot een bedrag van 1,1 miljard dollar in de VS. Dit zou moeten bijdragen tot een vermindering van het tekort van 3,8 miljard dollar tekort op de handelsbalans tussen beide landen. Dit tekort heeft geleid tot spanningen tussen Japan en de VS.

■ Een zekere Marie McGuire verklaarde de harde taktiek van de IRA-provisionals beu te zijn en ging tot onthullingen over. McGuire zit ergens in Engeland op een geheime plaats omdat weerwraak van de IRA gevreesd wordt. McGuire was betrokken in de wapensmokkel uit Tsjechoslovakije die op Schiphol spaakliep.

■ Toen alles nog rimpelloos was in München hielden Heath en Lynch er topberaad over Ierland. Naar verluidt waren zij het eens over de beteugeling van het IRA.

■ Al Achram (krant in Kairo) meldde dat EG-landen in contact staan met de oorlogvoerende partijen. De burgemeester van Gaza ontsnapte aan een aanslag.

■ De NASA biedt haar bevindingen ivm de maan aan de industrie aan. In een kataloog staan 1892 uitvindingen vermeld. Een paar belangrijke liggen in de sektor van de vuurvaste materialen. Sedert 1958 deed de NASA 31.221 uitvindingen. Binnenkort komt een volgende reeks vrij.

ook in Argentinië de vloot een beslissende faktor was toen Peron overboord werd gegooid. Toch neemt men aan dat de vloot politieke sensus genoeg heeft om niet in het verwarde gebeuren in te grijpen. Allicht beseffen de admiraals dat ze de marxistische regering niet al te vroeg tot martelares mogen verheffen... te meer nu blijkt dat het gevaar voor Allende duidelijk van uiterst links komt. In die omstandigheden kan rechts wel geduldig toezien en afwachten hoe de linkse broeders elkaar het leven zuur maken. De MIR, tot voor twee jaar nog een te verwaarlozen faktor, is vandaag al een machtsfaktor geworden. Met benediktijnergeduld hebben de linkse extremisten hun stoottroepen georganiseerd. Zij werden gerekruteerd op het platteland en in de fabrieken, onder daklozen en jonge intellectuelen. Zij zijn het die zich vandaag opstellen tegen de ordstrijdkrachten van Allende. Na een reeks keiharde confrontaties tussen MIR en de politie is Allende de daklozen gaan bezoeken. Maar zijn poging om een dialoog met uiterst links op gang te brengen is voorlopig compleet mslukt.

HET DOORSCHIJNENDE SPEL VAN DE KP

Ook in Allende's eigen socialistische partij loopt het niet zo erg vlot. De leider van die partij, een zekere Altamirano, is al vanouds een tegenstander van de president. De vertrouwenscrisis is dus totaal. Vandaag kan Allende alleen nog steunen op de kommunisten die zich onvermoeibaar opwerpen als verdedigers van orde en wet in dit verdeelde land. De taktiek van de Chileense KP is doorschijnend genoeg: eerst het land aan de rand van de afgrond brengen, vervolgens zichzelf tot « reddende engel » promoveren. In de bedoeling van de kommunisten moest dit

Foto links boven: president Salvador Allende bij zijn verkiezing tot president. Kan hij nu niet meer lachen?

Foto boven: straatbeeld uit Buenos Aires, Argentinië. Land dat onlangs terug in het nieuws kwam met het neerschieten van drie guerrilleros en het ontvoeren van de Nederlandse Philipsdirecteur van der Panne die slechts na het betalen van een grote som vrijkwam.

een alternatief zijn voor de « onontkoombare » burgeroorlog. Over de mogelijkheid en waarschijnlijkheid van die burgeroorlog heeft de internationale pers in alle toonaarden uitgebreid. Maar dit gaat vast: de KP zou zich wel eens aardig kunnen misrekenen. Door haar volgzzaamheid tegenover de officiële koers, door haar aanleunen bij het « Chileense establishment » stoot ze de revolutionaire extremisten van MIR met de dag meer af. De verdeeldheid van links kon wel eens koren op de molen zijn van rechtse generaals (of admiraals) met politieke ambitie.

dag dieren!

Zal ik leven in het jaar 2010? Zal het leven fijn zijn? Zal het zijn zoals het moet zijn?

Hij die denkt aan de dieren, die gedurende de laatste twee eeuwen voorgoed zijn verdwenen, vermoedt het antwoord.

Dag plant! Dag vis! Dag vogel! Dag mens!

In Europa zijn thans twintig soorten van zoogdieren met uitroeiing bedreigd! Dat is het besluit van een wetenschappelijk onderzoek, uitgevoerd op last van de Europaraad. De deskundigen, die het onderzoek hebben gedaan, zijn van oordeel dat die twintig Europese zoogdiersoorten veel meer bescherming behoeven om een zo snelle vermindering van hun aantal te voorkomen dat hun voortbestaan in gevaar komt. Daaronder bevinden zich jachtdieren als ijsbeer, bruine beer, wolf, lynx, pardel lynx, veelvraat, wilde kat en nerz.

Hetzelfde geldt echter ook voor de steenbok van de Alpen en de Pyreneeën, de moeflon, de ringelrob en de monniksrob van de Middellandse Zee. In een brochure van de Europaraad worden ook de bever, de hamster, het stekelvarken en de noordse vleermuis vermeld als bedreigde dieren. Van de vleermuis bestaan in Europa nog verscheidene soorten, doch de populaties zijn toch in de jongste tijd overal aanzienlijk verminderd. Velerlei oorzaken hebben tot zulke grote bedreiging van een aantal bekende diersoorten geleid. Als belangrijkste factoren noemden de zoölogen van de Europaraad deze vier: het verlies aan levensruimte van de betreffende diersoort; de verslechtering van de gebieden waarin deze dieren moeten leven; de verstoring van het biologisch evenwicht; de jacht in de landen waar deze diersoorten niet worden beschermd.

uitgestorven dieren

De laatste trekduif stierf bij de aanvang van de eerste wereldoorlog in de dierentuin van Cincinnati.

Deze wilde, krachtig gebouwde vogel uit Noord-Amerika, die in 1870 nog met miljoenen van de ene streek naar de andere trok om voedsel te zoeken, is dus uitgeroeid.

Moordende overbejaging, bedreven door de soort homo sapiens.

De Nieuw-Zeelandse duif deelde dit droevige lot. De zeuzenalk, een vogel uit het noordpoolgebied, viel ten prooi aan hongerende zeelieden en vissers. Het indrukwekkende dier, afkomstig van New Foundland en IJsland, kon niet eens vliegen wegens zijn rudimentaire vleugels. De laatste reuzenalken stierven in 1834 in Ierland en in 1844 in IJsland. Genadeloos is ook de mens in de strijd om het bestaan.

Hoe nobel jagers zijn, blijkt uit hun trofeeën: de Cubaanse Ara in 1864 in Cuba, de Labrador-eend in 1875, de rozekopeend in 1944 in India. Liefde voor de avifauna of ongebreidelde sensatiezucht en geldhonger?

Ook het ondoordrachte optreden van de mens roeide heelwat vogels uit: de lachende uil door ingevoerde ratten, de Fiji ral in 1890 door geïmporteerde mingo's, de huia in 1907 door wraakroepende woudverwoestingen.

De Carolina-parkiet verdween in 1904 voorgoed uit zijn natuurlijk milieu en in 1914 uit de dierentuinen.

Ook de Nestor-papegaai is uitgestorven.

maatregelen

Gelukkig worden nu meer maatregelen genomen, vooral om bedreigde vogels te beschermen. Enkele voorbeelden, wijzen hier en daar op een kentering ten goede.

broedexperimenten

Het gaat slecht met de ooievaar. In Denemarken verminderde zijn aantal van 859 in 1934 tot 91 in 1962, in de Duitse Bondsrepubliek werd zijn aantal gehalveerd. In Zwitserland is hij als broedvogel volledig verdwenen. Zelfs bij onze noorderburen daalde het aantal broedparen van 316 in 1939 tot 14 in 1970, in ons land broedde de laatste ooievaar te Gistel... in 1895.

De voornaamste oorzaken van de achteruitgang zijn: de verandering van het milieu en het toenemend gebruik van landbouwgiften.

Sinds enkele jaren wordt getracht de ooievaar in te voeren of zijn aantal uit te breiden.

Het ooievaarsproject te Knokke in het Zwin startte in 1957 maar werd pas succesvol in 1965. Toen kon met de hulp van het wereldnatuurfonds een groep van 8 jonge vogels worden uitgezet. Nu broeden elk jaar de ooievaars in het Zwin, weliswaar met wisselend succes.

Nederland startte op 24 juni 1971 met een ooievaarsdorp in de gemeente Groot Ammers in de Alblasserwaard. Met 40 vogels wordt hier getracht de ooievaarsstand opnieuw op te voeren.

reanimatie

Vele roofvogelsoorten staan op uitsterven, vooral wegens het toenemend gebruik van vergif in de landbouw. Vaak zijn ze ook het slachtoffer van het verkeer of van hoogspanningsdraden. Soms kunnen de opgelopen verwondingen genezen. Hierbij kan de mens helpen en dat doet hij ook.

In het ooievaarsdorp « Het Liesveld » te Groot Ammers, genieten zulke stootvogels van een bijzondere zorg.

Daar ze tijdens de behandeling het prooi zoeken verleren, wordt hen het vangen van muizen en andere prooidieren opnieuw aangeleerd. Het duurt soms maanden voordat ze in staat zijn om hun vrijheid met kans op zelfbehoud te doorstaan. Eenmaal zover zijn ze voor de natuur behouden en worden ze vrijgelaten.

Zij kunnen dan weer hun waardevolle taak vervullen, ten dienste van het natuurlijke evenwicht.

ddt-stop

De zeearend komt voor in Oost-Europa, in het regenwoud van de Beneden-Donau en in Skandinavië. Overwinteren doet hij ondermeer ook in de Veluwe en aan het IJsselmeer in Nederland. De voorbije winters werd hij ook gezien in de streek van Mol en Postel.

Deze grote dagroofvogel broedt nabij de zee of aan afgelegen meren en voedt zich met vissen, vogels, zoogdieren en zelfs met aas. Zijn voortbestaan is bedreigd: vroeger meer door de jacht en het beruchte eierenroven; nu door het gebruik van pesticiden in land- en tuinbouw. Via zijn prooidieren neemt hij grote dosissen DDT, andere gechloroerde koolwaterstoffen en kwik op. Dit leidt tot vergiftiging en vermindert de vruchtbaarheid. Vandaar zijn achteruitgang in verschillende Europese landen.

De zeearend kan zich nog handhaven in de Donau-vallei en in Noorwegen. In de meeste Europese landen is hij nu door de wet beschermd. Maar in deze staten zou ook het benutten van pesticiden door de wetgever moeten worden beperkt, zoals in IJsland. Daar is zijn aantal niet langer aan 't afnemen, door de strenge controle op het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen.

Voor wanneer een algemeen geldende Europese maatregel in die zin?

achthonderd zoogdiersoorten bedreigd

Het verdwijnen van diersoorten en het ontstaan van nieuwe soorten door evolutie is een natuurlijk verschijnsel. Maar evolutie is geen verarming. Nu maken wij een onrustwekkende achteruitgang mee van het aantal soorten. In de voorbije eeuwen verdwenen zowat tweehonderd van de negenduizend vogelsoorten op aarde. Belangstellenden kunnen zelf uitrekenen hoelang het aan dit tempo nog kan doorgaan.

De toestand is bij de zoogdieren nog zorgwekkender. In dezelfde korte tijdspanne stierven honderdtwintig van de vijftienduizend zoogdiersoorten uit. Indien de mens zich niet bezint, halen ze het jaar 2010 niet!

Thans is er nog niets dat erop wijst dat hij dat zal doen. Er staan achthonderd zoogdiersoorten op de gevarenlijst van de Internationale Unie voor Natuurbehoud. Dit betekent dat van elk dezer soorten geen vijfhonderd exemplaren meer in leven zijn.

Uitroeiingsoorten bij uitstek zijn Zuid-Afrika en Australië. Jagers knalden in 1799 in Zuid-Afrika de laatste blauwbok neer. In 1865 deelde de Kaapse leeuw zijn lot. De mens zag alleen maar de bestendige bedreiging voor de grazende runderen. Maar ook de onschuldige dauw — een gestreept paard, vergelijkbaar met de zebra — en de quagga — een eenhoevige, met de ezel verwante soort van zebra — moesten het ontgelden. De laatste quagga stierf in 1833 in de Amsterdamse dierentuin Artis.

Vele buideldieren en verwante soorten zijn uitgeroeid door het verwoesten van hun leefmilieu en door talrijke ingevoerde soorten.

Vier kleine kangoeroesoorten verdwenen in Australië tussen 1900 en 1910: de gestreepte bandicoot, de kwaststaart ratkangoeroe en de Gaimard's ratkangoeroe en de marl. Naar menselijke maat berokkendende deze planteneters teveel schade aan de landbouw. Maar ook de vleesetende buidelwolf en de gestreepte miereneter werden uitgeroeid. Verder: de Gilbert's ratkangoeroe, ontdekt in 1840 en uitgeroeid in 1910; de buidelmuis in 1915; de bilby in 1932; de haaskangoeroe en de Grey's walaby een verwante soort niet groter dan een konijn, beide in 1937.

In Zuid-Amerika verdwenen de tuco tuco en de Falkland-wolf, door de mens ontdekt in 1690 en in 1876 uitgeroeid! Naar verluidt was het dier te vraatzuchtig, de mens te...

de Kaapse leeuw verdwenen in 1865... dirk buyes.

de Kaapse leeuw verdwenen in 1865...

ons vlaams-brabant (1)

Eens was het huidige gebied

van Vlaams-Brabant het kern-

gebied van het machtige

Hertogdom en van onze Lage

Landen. Het groot aantal oude

gebouwen en monumenten

zijn daar een bewijs van. Eens was

Leuven een hoofdstad !

Tegenwoordig neemt

Vlaams-Brabant geen voldoende

deel aan de stijgende welvaart en

het ongedwongen groeiend

zelfbewustzijn van het

moderne Vlaanderen.

vlaanderen in vlaams-brabant

VLAAMS-BRABANT IN GEVAAR

Terwijl de verfransing elders in Vlaanderen terrein verliest dringt zij nog verder door in Vlaams-Brabant. De maatschappelijke beschotting die er het gevolg van is verstoort het samenlevingspatroon. Fijne socialisten die daaraan medewerken ! Is dat hun ijver voor een klasseloze maatschappij ?

Vlaams-Brabant is voor de Hoofdstad en expansiegebied en werkgebied van arbeidskracht. Brussel is de aantrekkingspool om te winkelen en zich te vermaken. Een aantal gebieden bleven relatief stagneren in een achterstand in welvaart en welzijn.

De Belgische overheid heeft het verwaarloosd een democratische en voor Vlaanderen aanvaardbare planning van de stedenbouwkundige uitbreiding van Brussel te voorzien. De landschappen die Breughel inspireerden werden de prooi van de haaien van de grondspeculatie.

Sociale taalgrens, maatschappelijke uitholling als kolonisatiegebied, ruimtelijke wanorde veroorzaken culturele onderontwikkeling en verslappen de weerstand tegen acculturatie. Gelaten onderworpenheid in dienst van het Brussels Establishment was tot vóór kort het geestelijk merkteken van onze mensen in Vlaams-Brabant.

Tegenover al deze negatieve factoren, die welzijn en cultuur bedreigen, staan ook positieve factoren. Onze bevolking komt in verzet tegen maatschappelijke schizofrenie door verfransing, landschaps- en milieubederf, kulturele verschrompeling en (in sommige streken) economische verwaarlozing. De inwijking van Vlaamse intellectuelen (Hoofdstad en KUL) kan het kultureel patroon verbeteren op voorwaarde dat zij zich integreren en zich op hun beurt niet gedragen als a-sociale « elite ».

De belangrijkste positieve faktor om Vlaams-Brabant voor Vaanderen te behouden is de groei van onze economische, kulturele en politieke macht.

« ALLES SAL REGKOM » ?

ZAL HET VAN ZELF IN ORDE KOMEN ?

Op eigen kracht kan Vlaams-Brabant zich niet redden. Door de oprichting van provinciale Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen i.p.v. één Vlaamse GOM blijft Vlaams-Brabant zo goed als machteloos. In het Brusselse behoren sommige Vlaamsgezinden tot het ras der gematigden en optimisten die geloven dat het wel vanzelf in orde komt.

Het kan en zal alleen dan « in orde komen » als alle volksnationalisten hard in het geweer komen voor Vlaams-Brabant.

Samen met het Mechelse en onze welvarende en trotse Sinjoren-stad is Vlaams-Brabant het middenstuk van Vlaanderen. Een volk wordt levensgevaarlijk gekwetst zodra de centrale streek aangetast geraakt.

WIJ KLAGEN AAN :

Wij klagen aan de Vlaamse ministers in de opeenvolgende regeringen die zich nooit met politieke krachtigheid verzet hebben tegen het saboteren van de taalwetten te Brussel. Dat de Franstaligen hun Belgique via zijn hoofdstad in de Franse invloedssfeer willen behouden is de normale gang van het frans-talig imperialisme. Een exclusief Frans-Brussel betekent echter het einde van

de Belgische Staat. Dat weet iedereen. Welnu, het zijn de Vlaamse unitaristen en minimalisten die nochtans beweerden uit Belgische vaderlandsliefde het Vlaams radicalisme niet te kunnen volgen, die België door hun toegeeflijkheid op de rand van de afgrond hebben gebracht door Brussel te laten verfransen.

Wij klagen aan de officiële en officiële optimisten die niet ophouden zich blind te staren op vooruitgang en verbetering. Niemand betwist de verbetering van de Vaamse situatie. Niemand betwist dat t.o.v. Wallonië onze achterstand quasi opgehaald is. Het blijven open vragen of Vlaanderen's welstand in dezelfde mate stijgt als de Brusselse welstand en of onze vooruitgang gelijke tred houdt met de Europese welvaartsverhoging.

Wij klagen aan het Provinciaal Bestuur van Brabant.

De invloedrijke posten in het provinciaal bestuur zijn in handen van Frans-taligen ; in de lagere betrekkingen komen de Vlamingen aan hun trekken vanwege hun talenkennis. De gouverneur is op zijn zachtst uitgedrukt geen persoonlijkheid die evenveel belangstelling kan opbrengen voor Vaanderen als voor de Francophonie.

Het is een publiek geheim dat de vice-gouverneur tot en met gesaboteerd werd.

Het dient erkend dat de Vlaamse provinciebesturen de promotie van hun provincie verzorgden. Vlaams-Brabant heeft nooit deze geleiding gekend. Zal de Vlaams-Brabantse mini-GOM het beter doen ?

Nu men een Vlaams, een Waals en een Brussels gewest grondwettelijk heeft erkend is de tweetalige provincie Brabant een anachronisme. Het gevolg ervan is de hybride situatie van Vlaams-Brabant dat, enerzijds, vertegenwoordigd is in de Economische Raad voor Vlaanderen en een aparte GOM zal uitmaken maar, andersdeels, deel uitmaakt van een Economische Raad voor Brabant in dewelke de Vlamingen geminoriseerd zijn.

De Gewestelijke Economische Raad voor Brabant is samengesteld uit 24 Brusselaars, 12 vertegenwoordigers van het arr. Nijvel (239.311 inwoners) en 12 vertegenwoordigers uit Halle-Vilvoorde en Leuven (samen 876.290 inwoners).

Van de 24 Brusselaars behoren er 12 tot de Franse taalrol en 12 tot de Nederlandse taalrol.

Vlaams-Brabant wordt duidelijk benadeeld. Indien men het overwegend franstalig karakter van Brussel aanvaardt is er globaal een pariteit, maar onder de Vlaamse vertegenwoordigers van Brussel en Halle-Vilvoorde schuilen er uit de PVV en BSP simili-Vlamingen vanwege de partijpolitieke dosering. De directie werd in handen gespeeld van een persoonlijkheid die aanleunt bij het Brussels kapitaal en overigens uit de « Economische Raad voor Brussel » (een schim) afkomstig is.

Volgens « De Standaard » (7 juni '72) zou de Gewestelijke Economische Raad van Brabant behalve het voorbehouden 1 miljard voor Brussel aan Vlaams-Brabant en Waals Brabant een zelfde bedrag (550 miljoen) expansiekredieten voorstellen (876.000 c 239.000 inwoners). Droit du sol !

Wij klagen aan dat men het Vlaams en het Waals belang en inz. het belang van Vlaams-Brabant steeds aan Brussel heeft opgeofferd. In 's lands centrum, in de schaduw van de Hoofdstad ploeteren een aantal streken nog voort in economische achterstand. Hier werd niets aan gedaan omwille van Brussel, om Brussel van goedkope arbeidskracht te voorzien ten koste van een a-sociale pendel.

In zijn Jaarboek 1971 publiceert de Economische Raad voor Vlaams-Brabant een overzichtelijke kaart die deze rotte situatie op eerste oogopslag duidelijk maakt (zie bijgevoegde kaart).

Volgens de studies van het planbureau zal Vlaanderen in 1975 een arbeidsoverschot van 347.000 eenheden hebben en Brussel een tekort van 397.500 eenheden. Voor een aantal pendelaars uit Vlaams-Brabant betekent de tewerkstelling te Brussel geen a-sociale pendel maar voor een aantal is dat wel het geval ; de afstand in vogelvlucht mag ons niet misleiden gelet op sommige slechte verbindingswegen.

Indien men niet deconcentreert zal Brussel niet alleen de slokop blijven van onze Vlaamse volkskracht, maar ook de slokop van onze Vlaamse duiten ; de grote openbare werken kosten te Brussel veel duurder dan elders en komen het Brussels Frans Establishment ten goede.

Zie maar de megalomanie van het De Pauws en Van Den Boeynants World Trade Center.

Een ander voorbeeld : De semi-metro wordt uitgevoerd door de Maatschappij Intercommunale Verkeer Brussel.

In deze maatschappij heeft de nog bestaande maar niet meer actief werkende maatschappij van de « Brusselse tramwegen » de meerderheid van het kapitaal.

In de « Brusselse tramwegen » heeft de Société Générale de meerderheid van het kapitaal.

Hieruit blijkt tenslotte dat de aanleg van die semi-metro en de staatssubsidies die eraan besteed worden in verband staan met de grootste Belgische Holding.

Brussel wil zijn molochnopolitiek voortzetten en zijn politiek gewicht vergroten door kiesrecht te verlenen aan de gastarbeiders. Men hoopt ze tegen de Vlamingen te mobiliseren. Men zou er

beter aan doen deze mensen werk in eigen land te bezorgen !

Of zou het niet denkbaar zijn de burgers kiesrecht te verlenen waar ze arbeiden (bv. voor de gemeente- en agglomeratieverkiezingen). De politieke kaart van Brussel zou er nogal wat anders uitzien dan nu.

Wij klagen aan de opeenvolgende ministers van Openbare Werken en vooral de huidige minister. Hij is ontrouw aan de beginselen van zijn christelijke democratie. Hij zondigt sedert jaren door verzuim. Deze zonden van verzuim laten hem nu niet meer toe een goede planning voorop te stellen omdat men het zover liet komen. De overheid mist van hoog tot laag de visie, de wil en de macht om werk te maken van een stelselmatige ruimtelijke ordening. Is het dan te verbazen dat de openbare mening kleine en grote corruptie vermoedt... en zulks niet alleen bij ondergeschikte lichamen ?

Gewestplannen werden er nog niet vastgelegd. Er bestaan gewest-studies maar het volstaat met een goed gesmeerde kruiwagen het ministerie van de Residence Palace binnen te rijden om afwijkingen te bekomen.

Gemeentelijke bestemmingsplannen (plannen van aanleg in ons Belgisch ministerieel taaltje) blijven uitzondering ; er bestaat overigens altijd wel een uitweg om er een mouw aan te passen. Wie de zaak van de ruimtelijke ordening zelfs maar van verre volgt wordt overstelpt met geleerderige studies van studie bureaus en plannenmakers die er goed hun brood aan verdienen. Dat wordt al te gortig nu de plannen zich sedert jaren, onder voorwendsel van inspraak van alle potentaten en partners (verdeel om te heersen), in de kantoren opstapelen en door andere plannen voor-

bijgestreefd geraken met de gekende slakkengang van effectieve besluitvorming.

Ruimtelijke ordening heeft betrekking op : de huisvesting ; de wegenis ; de industrievestiging ; het behoud van natuurlijke landschappen en landbouwgrond ; de openbare nutsvoorzieningen, o.m. voor recreatie en cultuur.

Niemand kan niet beweren dat op één van deze gebieden het overheidsbeleid blijk gaf van een democratische besluitvorming.

Indien de bevolking tegenwoordig op ieder van deze deelgebieden van de ruimtelijke ordening een fatsoenlijke planning eist en opkomt voor milieubehoud en milieubescherming is dat niet het gevolg van een voorlichtingsactie van de overheid, die het nochtans tijdig weten kon en wist.

Als wij geen rekening houden met sommige grensgemeenten die grotendeels aanleunen bij Oost-Vlaanderen, Antwerpen of Limburg, zijn in Vlaams-Brabant inzake ruimtelijke ordening, welvaart, kulturele ontplooiing en samenlevingsstructuur grosso modo drie gewesten te onderscheiden :

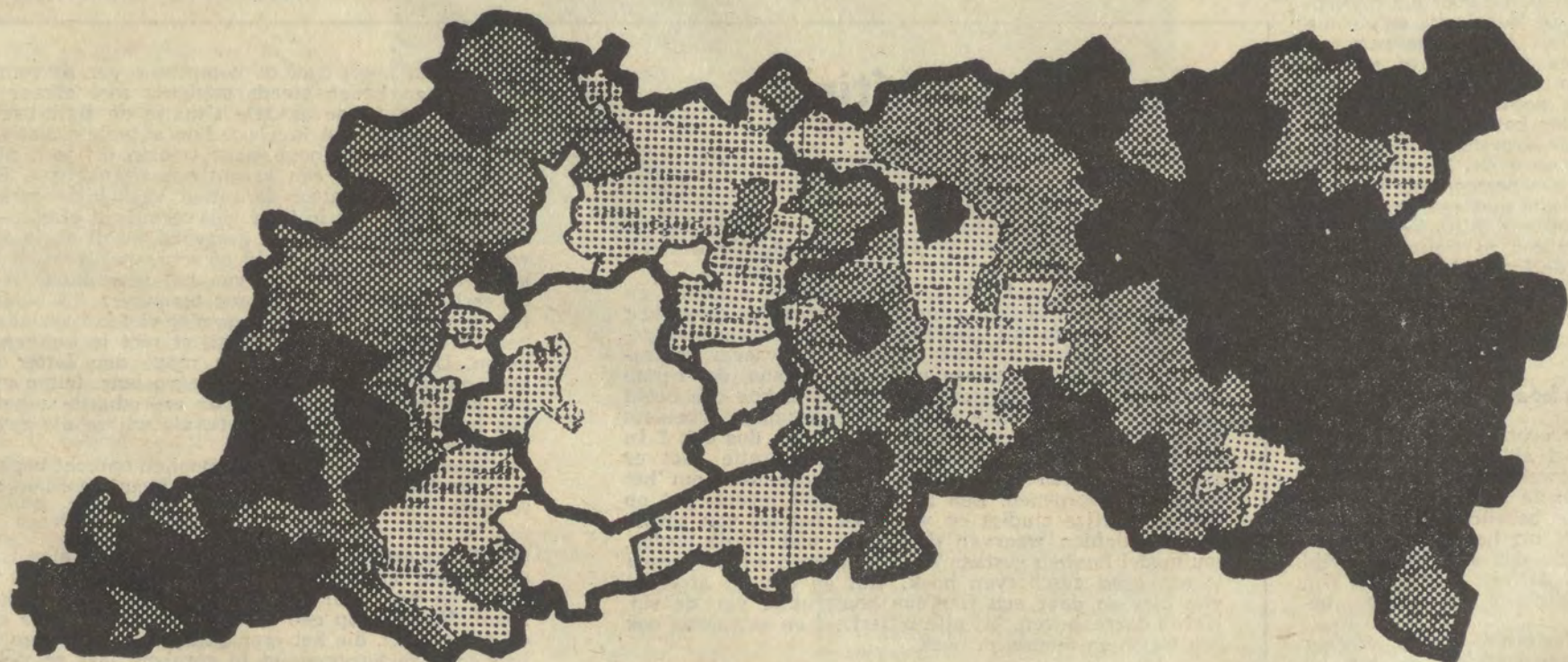
a) Het arr. Halle-Vilvoorde met het westelijk gedeelte van het arr. Leuven ligt in de directe invloedssfeer van de hoofdstad. Het kan ongeveer omschreven worden als de telefoonzone 02.

b) Het Leuvense.

c) De oostelijke helft van het arr. Leuven, met het eigenlijke Hageland als kern, een probleem-gebied, gekenmerkt door lage welstand, onsociale pendel en kulturele achterstand.

m. van haegendoren,
provinciaal senator brabant,

SCHOMMELING VAN HET GEMEENTELIJK INKOMEN PER INWONER TEN OVERSTAAN VAN HET RIJKSGEMIDDELDE (BRON ERVB, 1971)

meer dan 25 % onder het Rijksgemiddelde

van 0 tot 25 % onder het Rijksgemiddelde

van 0 tot 25 % boven het Rijksgemiddelde

meer dan 25 % boven het Rijksgemiddelde

boris pasternak

De verhouding tussen kunstenaar en gezag in de Sovjetunie was reeds ten tijde van Kallinikow, Gorki en Majakowski allesbehalve vriendschappelijk; menig kunstenaar moest zijn geestelijke onafhankelijkheid en zijn afwijking van de op dat ogenblik geldende politieke linie betalen met ballingschap zoals Kallinikow, met concentratiekamp en dood zoals Isaak Babel en O. Mandelstamm.

In zijn werk over de Sovjetliteratuur heeft M. Lathouwers de groeiende belangstelling voor de mens in de Sovjetliteratuur beklemtoond en ook het probleem der vrijheid aangeraakt. Nu is het echter zo, dat zowel de belangstelling voor de mens, vooral voor de Russische mens in zijn sociale verworpenheid, als het vrijheidsprobleem voor de Russische auteur steeds vooraan gestaan hebben. Reeds Poesjkin had met het vrijheids- (of liever: onvrijheids)probleem af te rekenen en zowel bij Ljeskof en Gogol als bij Dostojewski en Tolstoj is deze deernis met de Russische mens, is de kritiek op een gezag dat hem in zijn verworpenheid houdt, is dit humanistisch en sociaal engagement aanwezig. Reeds onder het tsaristische regime kwamen auteurs omwille van dit stellingnemen voor de onderdrukten en verknechten met het gezag in botsing, hoewel hen tenminste nog een zekere geestelijke speelruimte werd gelaten en de Russische literatuur en wijsbegeerte in dit opzicht een gevarieerd aspect vertoont. In het sovjetregime bleef er van deze speelruimte praktisch niets over, vooral niet na de konsolidatie van het regime en sedert het stalinistisch bewind. Na Stalin, en spijs een kortstondige dooi (zelfs tijdens die dooi!) bleef de geestelijke onvrijheid bestaan, bleven de strakke grenzen van het partijdogmatisme elke geestelijke, metafysische of religieuze, ontsnapping uit het grauwe materialisme als politiek-vrijdijg beschouwen en behandelen.

Pasternak was niet de eerste, die ten offer viel aan deze onverdraagzaamheid: hij werd echter wél de eerste die door het verkrijgen van de Nobelprijs en de onmogelijkheid hem te aanvaarden, het levend bewijs werd van de bestaande onvrijheid. Pasternak had geen politieke of wijsgerige dogmas der kommunistische kerk « in Frage » gesteld. Hij had alleen, in zijn « Dr. Zjivago », het gewaagd een persoonlijke vorm te geven, samen met een persoonlijk inzicht, in een historisch gebeuren. Zelfs een zo trouw partijgenoot als de latere Nobelprijs Sjolochow moest in zijn « Stille Don » concessies doen aan de partijkritiek!

niet één boek

Ten onrechte wordt Pasternak beschouwd als de man van één boek, hoewel hij met « Dr. Zjivago » én de Nobelprijs én internationale bekendheid verwierf. Dit blijkt uit het deel der Pantheonreeks, dat aan hem gewijd wordt en dat een aantal van zijn andere literaire geschriften bevat.

Dat Pasternak reeds vroeger bekendheid verwierf, zij het bij « insiders », wordt bewezen door Rilke's uitspraak over de jonge Pasternak, aan diens vader Leonid. Pasternaks werk bestaat, buiten het boek dat hem beroemd maakte in het Westen; uit verhalen, autobiografische schetsen, gedichten, toneel en vertalingen, o.m. uit Shakespeare.

In de Pantheon-selektie is o.m. zijn autobiografisch « Vrijgeleide » en « Nawoord bij Vrijgeleide » opgenomen. In de — beperkte — keuze uit zijn gedichten zijn er enkele uit de « Gedichten van Joeri Zjivago ». Daarop volgen verhalen evenals fragmenten uit een onvoltooid roman uit de jaren 1937-1939. Een vijftal stukken

uit zijn essayistisch proza besluiten deze zeer gevarieerde bloemlezing uit Pasternaks werk.

Zijn lyrisch oeuvre werd aanvankelijk méér dan zijn proza beklemtoond en de verantwoording voor zijn Nobelprijs luidt dan ook: « voor zijn belangwekkende bijdrage tot de hedendaagse poëzie alsmede tot de vertelkunst in het spoor van zijn grote Russische voorgangers ».

In de inleiding tot deze verzameling heeft vertaler Ch. Timmer de perikelen van Pasternak en zijn werk samengevat en de belangrijkste kenmerken ervan aangeduid. Pasternaks werk werd geruime tijd na zijn Nobelprijs nog doodgezwegen. Pas in 1961 werd een schuchtere poging tot rehabilitatie ondernomen maar de uitgave gaf een vals beeld van de dichter. Sinjavski, in het buitenland publicerend onder de schuilnaam Abram Terts en daarom nadien zelf slachtoffer van het regime wordend, protesteerde tegen deze vervalsing. Pas in 1965 verscheen een uitvoeriger, door Sinjavski ingeleide uitgave van de lyriek. Een groot deel van het prozawerk en daaronder « Dr. Zjivago » bleef echter voor de Russische lezer onbereikbaar. Deze situatie zou lachwekkend zijn, indien ze niet zo tragisch was.

nieuwe traditie

In hoeverre is Pasternak in zijn werk nog verbonden met de traditionele Russische literatuur? Hij heeft getracht de lyriek met futuristische en andere avant-gardistische experimenten een nieuwe stem te verlenen, maar sterk klinkt nog het impressionisme, het symbolisme en het Rilkeaanse bij hem door. In het proza sluit hij wel aan bij de grote Russische verhaalkunst, maar hier is de verbondenheid met de Russische mens zo niet minder, dan toch anders dan bijvoorbeeld bij een Sjolochow, wiens historische romans in bredere zin genomen heimatliteratuur zijn, of toch op het stramen van het heimatliche geweten.

Pasternaks mensen zijn veel meer intellektualistisch: zijn figuren dragen universele trekken. Hij staat veel dicht bij een andere traditie, die in Rusland eminente vertegenwoordigers vond en die gedragen werd door de Joods-Russische schrijvers als Babel en Mandelstamm wier Russische omgeving de stempel krijgt van een internationalisme dat soms parallel loopt met het officieel-gepropageerde maar vaak ook ermee in botsing komt, en van een eigen, door sterke oudtestamentische trekken getekende cultuur.

Als het grote paard heel goed luistert zal het zeker de ruitersmop verstaan die de kleine pony verzonnen heeft. Ja soms hebben kleine paarden grote paarden wat te vertellen. Met mensen is dat ook zo...

romans bij saeftinge

De uitgeverij Saeftinge te Blankenberge hebben wij onlangs hier nog vermeld bij het verschijnen van « Siciliaanse Nimbus » van Albe.

Bij dezelfde uitgeverij kwamen ook verscheidene romans uit, waarvan wij er enkele hierna willen voorstellen.

■ Vooreerst is er Eli E. Balducks roman « Leven en Kreperen », een boek dat hier voordien reeds besproken werd en dat nu bij Saeftinge uitkomt. Een oorlogsroman? Het is inderdaad een verhaal waarin de tragische situatie in Westvlaanderen tijdens de eerste wereldoorlog wordt opgeroepen en dat tevens een beeld ophangt van de sociale situatie der Vlaamse arbeiders en boeren in die streek. Een heimatroman dus ook? In zekere zin wel. De psychologische penetratie gaat er gepaard met een diepmenselijke bewogenheid om het lot der verworpenen. Een liefdesverhaal tevens, dat op tragische wijze eindigt en waarvoor het lot van zovele jonge geliefden waarvan de jongen viel in de oorlog, zou model kunnen gestaan hebben. « Leven en Kreperen » is een goed geschreven boek, vlot en keurig, afgezien van hier en daar een foutieve constructie van de zin. Het is daarenboven, bij alle bitterheid en sarcasme, ook een warm en menselijk boek.

■ « Steen voor Steen » van Lucien Den Dooven zou men eveneens een oorlogsroman kunnen noemen al komt de oorlogssituatie er slechts zijdelings in voor. Het boek is echter meer dan dat. Het verhaal van Jonas, die na de oorlogsbeproeving de stad ontvlucht en in het dorp van zijn jeugd een vervallen hof wil opbouwen, is eveneens meer dan een heimatroman. Het hoofdpersonage heeft tijdens de oorlogsjaren in een Duits gevangenkamp gezeten wegens verzetsdaden. Zijn vlucht uit de stad naar het dorp toe is de vlucht van het harde heden naar een veilig vooroorlogs verleden. Maar telkens komt het tijdens de oorlog beleefde tussen dit verre verleden en het willen herbeleven ervan staan. Want dit verre verleden is een vermooid bestaan, een kinderdroom — en het willen herbeleven ervan een utopie. Men keert in het leven immers niet op zijn stappen terug.

De auteur heeft door de kompositie van de roman zelf verleden en heden steeds opnieuw met elkaar gekonfronteerd en in de actuele situatie de flash-backs van het oorlogsgebeuren ingelast. Een actuele situatie, waarin Jonas verloren loopt maar waarin hij toch niet zijn hoop opgeeft op « een krachtig morgenlicht ». Een actuele situatie, die door de auteur vaak bitter-sarkastisch gekritiseerd wordt in haar vervreemdend effect — maar ook een verleden dat niet gespaard wordt en in zijn uitwassen striemend gegeseld of schamper-ironisch gekarikatureerd. De eerlijkheid van het personage is tevens de eerlijkheid van de auteur tegenover dit belangrijke feit in ons leven: dat wij ons niet van het verleden kunnen ontdoen maar ook dat wij er niet in kunnen terugkeren. De herinnering eraan moge dan bitter zijn of zoet, en ze mag gedachten en gevoelens, feiten en mensen gewijzigd hebben in haar reproductie: het blijft een herinnering die zin heeft, als wij ze als richtsnoer weten te gebruiken.

« Steen voor Steen » is een mooi en oprecht boek, waarvan de inhoudlijke kwaliteiten beantwoorden aan de formele.

—★—

■ « Bijna een dode anjer » van J. Van Baelen is het in de ikvorm geschreven verhaal van het jonge meisje Anita en van haar allesbehalve vreedzame liefdesperikelen. Verlieft op een student van plebejische afkomst en mentaliteit, die het erop gemunt heeft in een familie van gegoede burgerstand te geraken, laat ze zich overhalen tot een huwelijk dat prompt door de ouders betwist en belemmerd wordt. Een tante van het meisje speelt daarbij een nogal nefaste rol. Het jonge paar vlucht naar Gretna Green om er toch te trouwen. Er komt echter van alles in de weg en een vriendin slaagt erin het meisje te overtuigen van de achterbakse bedoelingen van haar toekomstige. Zij keert terug naar haar studies, een ervaring rijker.

Het verhaal lijkt nogal Courths-Mahler-achtig en de taal waarin het verteld wordt is te stroef, mist de nodige souplesse om het geheel vlot te houden. De Anita van « Bijna een dode anjer » zal dan ook naar alle waarschijnlijkheid niet tot de reeks gaan behoren van bekende vrouwenfiguren uit onze moderne literatuur, van Netje tot Filomeentje. Een vleugje ironie had het boek in een heel andere toonaard kunnen plaatsen en het sentimentele kunnen objectiveren.

"wij" sprak met luk verbeke

frans-vlaanderen heeft hoop

Het comité voor Frans-Vlaanderen bestaat 25 jaar en morgen komen vanuit Nederland, Duitsland, Vlaanderen en Frans-Vlaanderen de vrienden van de Frans-vlaamse zaak bijeen op de 25ste Frans-vlaamse cultuurdag. « Wij » had een gesprek met Luk Verbeke, de stille werker achter de schermen.

In zijn rustig sober huis ontvangt hij ons, ergens op een buitenwijk van Waregem, waar hij ook de lagere school bestuurt. Een rijzige kalme figuur, waarmee je vriendschap hebt gesloten, voor je het merkt.

Zijn werkkamer staat vol met werken, tijdschriften, dossiers over wat een kwart-eeuw van zijn leven heeft « ingenomen » : de zuidelijke Nederlanden of Frans-Vlaanderen.

Luk Verbeke spreekt ons daarover voor de « Wij »-lezers : met mildheid wanneer het gaat om personen of moeilijke ogenblikken, zonder opscheperij over zijn eigen labeur van vijftig jaar, ginder in de verre, godvergeten westhoek, een economisch achterlijke streek, waarvan de bewoners in slaap waren gedormeld en zonder politiek noch cultureel bewustzijn langzaam werden vermalen in de Franse centralistische pletmolen.

« Wij » : Jij bent de hoofdbezieler en de motor van het comité voor Frans-Vlaanderen. Hoe begon het en wat doet het comité ?

Verbeke : Iedereen zal het nu wel stilletjesaan gaan weten : in 1947 verzamelde Andre Demedts een aantal jongeren en vooraanstaanden uit West-Vlaanderen en stichtte uit wat eerst de « Frans-Vlaamse begroetingsdag » heette, later (1948) de « Frans-Vlaamse cultuurdag ». Dat moest gecoördineerd worden door een comité, waarvan ik dan secretaris werd. Maar vrij spoedig groeide het comité onverwacht uit en ging zich niet alleen bezig houden met contacten (i.v.m. de eerste contacten met Frans-Vlamingen vermelden we o.m. Emmanuel Looten en Pierre Berteloot) en cultureel werk maar ook met onderwijs en toneel. In dat verband kan gezegd worden dat reeds meer dan driehonderd Vlaamse toneelvoorstellingen, opgevoerd voornamelijk door het « volkstoneel voor Frans-Vlaanderen » en Milac-Vlamerting, ervoor gezorgd hebben dat het Vlaams dialect in de Westhoek levend bleef. De cultuurdag is thans de grootste heel-nederlandse samenkomst die ik ken, waar Nederlanders, Vlamingen en Frans-Vlamingen mekaar ontmoeten.

« Wij » : Luk Verbeke vergeet zijn eigen rol te schetsen in verband met het oprichten en stimuleren van vrije cursussen Nederlanders.

Verbeke : Dat is een voortdurend vallen en opstaan geweest. Men kan zich nauwelijks realiseren hoe moeilijk het was, Frans-Vlamingen te vinden die voldoende het beschaafd Nederlands machtig waren en bovendien les wilden geven. Ten tweede moesten er dan ook de nodige middelen worden gevonden (leerboeken, bandopnamers) en ten derde moesten we dan ook nog zorgen voor leerlingen. En dat allemaal in mijn vrije tijd, vanuit Waregem. Ik heb er een 2 pk-tje aan versleten ! (nvdr : Luk Verbeke ontving hiervoor geen enkele vergoeding, want het comité moest het aanvankelijk doen met een budget van 25.000 fr. per jaar voor gans de werking).

« Wij » : Nooit ontmoedigd ?

Verbeke : Het was vooral fis-sisch zwaar en als ik dan toch eens ontmoedigd was, omdat een pas opgerichte cursus stilviel wegens gebrek aan een leraar (soms werden die leraars door de Franse sureté « ondervraagd » en vaak dierf men dan niet verder werken), dan gebeurde er toch plots weer iets verheugends, of vonden we nieuwe contacten die tot nieuwe initiatieven hebben geleid. En altijd was er in laatste instantie ook nog Andre Demedts, die ons met zijn wijsheid en doordacht-heid opnieuw kon motiveren.

« Wij » : Die wijsheid en die doordacht-heid zijn wel hoofdken-merken geweest van het comité.

Er werd U soms verweten te lauw, te braaf te zijn ?

Verbeke : Er zijn twee grote redenen die ons toen tot voorzichtigheid en tot gematigdheid hebben aangespoord. Al van bij onze eerste contacten bleek dat de Frans-Vlamingen uiterst wantrouwig waren en vooral vreesden van als « flamingant » door te gaan.

De Frans-Vlamingen hadden — omwille van oorlogsomstandigheden — een negatief vooroordeel tegenover « flaminganten » en zelfs tegenover het Nederlands en het Vlaams.

Dat wantrouwe kon — naar onze mening — alleen overwonnen worden door persoonlijke menselijke contacten, door uitwisseling van onze cultuur.

luc verbeke

Foto : M. Anckaert, Kortrijk

En ten tweede was er de houding van de Franse overheid. Zij zouden zeker elk streven voor de rechten van het Nederlands in Noord-Frankrijk hebben gefnuikt indien we — door al te extreme houdingen — dit hadden uitgelokt. Het is meermaals gebeurd dat de Franse veiligheid mensen, die met ons in contact stonden, hebben ondervraagd. Daardoor zijn medewerkers verloren gegaan en cursussen Nederlands — met veel moeite opgebouwd — afgebroken.

We vinden het tenslotte ook beter dat de Frans-Vlamingen zelf — als Franse staatsburgers — opkomen voor hun rechten en zelf hun methode kiezen. Het gaat vaak zo dat Frans-Vlamingen, die aanvankelijk beweren dat ze alleen culturele belangstelling hebben, na een tijdje via lektuur en via de contacten die ze verder leggen, tot een meer Vlaams-ra-

dicale houding komen en daar zelf openlijk voor ijveren.

« Wij » : Uw methode verschilt dus van die van J.M. Gantois en zijn groep ?

Verbeke : (met milde glimlach) Als u wilt weten wat ik over Gantois denk, dan stel ik dat hij een zeer grote figuur was en blijft. Door zijn wetenschappelijk werk en door zijn publicaties is hij niet meer weg te denken uit de geschiedenis van de Vlaamse beweging in Frankrijk. Vooral tussen de twee wereldoorlogen was zijn rol als stimulator van het Vlaamse Verbond voor Frankrijk buitengewoon groot.

Wat mij opviel bij Gantois — en ik ben een van de weinige Vlamingen die met hem regelmatig contact had — was ten eerste dat hij buitengewoon werkzaam was (hij was bv niet vies van het kleine werk, zoals adressen schrijven e.d.) en ten tweede dat hij een buitengewoon uithoudingsvermogen had. Dat is merkwaardig voor zo'n buitengewoon briljante geest en voor zo'n knap schrijver.

Wel was hij een leidersfiguur, en bezat hij een tamelijk « hard » karakter, wat menselijke omgang niet altijd gemakkelijk maakte.

« Wij » : Vandaar de breuk tussen hem en het comité en de voortdurende kritiek.

tember '70 het Nederlands als meetellend voor het baccalaureaatsexamen erkend en mogen er in de universitaire districten Rijsel, Parijs en Straatsburg lesgevers Nederlands voor het middelbaar onderwijs gevormd worden. Het is nog wat vroeg om met resultaten af te komen, maar Rijsel bv. telt thans 100 studenten, ingeschreven voor de cursus Nederlands, waar het te voren gemiddeld 10 bedroeg. In het middelbaar onderwijs zou men dit jaar reeds van start gaan in Hazebrouck en Belle. In eerstgenoemde gemeente telde een vakantie-cursus 40 deelnemers.

Een vormingscursus voor universiteiten uit Frankrijk, die Nederlands wenssen te leren werd volledig volgeboekt met 2 deelnemers. (Dit initiatief ging uit van het min. van Nederlandse cultuur. Het moet ons hierbij van het hart dat weinig Frans-Vlamingen werden ingeschreven. Hopelijk verleent men volgend jaar hierbij voorrang aan mensen uit Rijsel).

Een tweede belangrijk punt is dat de Vlaamse beweging, volledig geleid door Frans-Vlamingen een nieuwe vlucht neemt.

Er is vooreerst de Michiel De Swaenkring, opgericht te Duinkerke, die met een stevig manifest opkwam voor de erkenning van het Nederlands als gewestelijke taal en voor het onderwijs in het Nederlands in kleuter- en lagere scholen. (Drie gemeenteraden, namelijk Belle, Steenvoorde en Hazebrouck stemden overigens een motie in die zin).

Er is verder een stroming van Vlaams, zelfs heel-Nederlands bewustzijn bij Rijselse studenten, die zich het « mouvement des étudiants federalistes » noemen en die streven naar « les pays-bas français » in een federaal Europa. Uiteraard is de federalistische beweging in Frankrijk de laatste tijd sterk naar voor gekomen, vooral door de werken van Lafont (« La révolution fédéraliste » en « Sur la France », twee basiswerken voor de federalist).

Er zijn zelfs autostickers in omloop met daarop de Vlaamse Leeuw en « pays-bas français » ! Als beweging bestaat ook de « section federaliste des pays français » o.l.v. Jan Klaas uit St. Omaars.

Verder is er de regionalisatie in Frankrijk die aan dit soort bewegingen nieuwe kansen geeft. Als de Franse Nederlanden de regionalistische stroming kunnen koppelen aan een Vlaams, zelfs Nederlands bewustzijn, dan zit daar heel wat muziek in.

Temeer daar zich ook een politieke stroming aftekent in die zin dat mogelijk bij de volgende verkiezingen al de minderheden van Frankrijk zich zouden verenigen in één federalistische partij.

« Wij » : Hoe moet het nu verder en wat vraagt U aan de « Wij »-lezer ?

Verbeke : Alle werk hoe klein ook blijft zinvol want we zijn er nog lang niet. Het onderwijs moet thans worden uitgebouwd en verder moeten meer stevige contacten op cultureel en economisch vlak worden gelegd.

Aan de « Wij »-lezer vraag ik dat hij of zij blijft geloven en hopen in de zaak van de Franse Nederlanden, hoeveel werk er in Vlaanderen zelf nog op de winkel is. En als die « Wij »-lezer de kans moest hebben om met door-dachte omzichtigheid iets te doen voor die zaak, dan vraag ik dat men het niet bij plannen zou laten, zoals vele hardnekkige medewerkers, die dat in en buiten het comité hebben gedaan en waarvoor ik hen allen langs deze weg dank.

interview : w. augustijnen.

bewegings zer

Vlaams nationaal

ARR. ANTWERPEN
KALENDER DIENSTBETOON : SEPTEMBER 1972

ANTWERPEN :
Maandag 11 september : sen. H. De Bruyne en A. De Beul.
Maandag 18 september : volksvert. R. Mattheyssens en A. De Beul.
Maandag 25 september : sen. H. De Bruyne en A. De Beul.
Lokaal : VU-sekretariaat, Wetstr. 12, Antwerpen (tel. 36.84.65), van 16 tot 20 u.

WIJNEGEM :
Maandag 18 september : sen. H. De Bruyne.
Lokaal : « Vleminckhof », Marktlein 8 (tel. 53.89.36), van 19 tot 20 u.

KONTICH :
Woensdag 13 september : volksvert. R. Mattheyssens.
Woensdag 27 september : volksvert. R. Mattheyssens.
Lokaal : « Alcazar », Mechelsesteenweg 22, (tel. 37.13.32), van 19 tot 20 u.

MERKSEM :
Donderdag 21 september : volksvert. dr. H. Goemans.
Lokaal : « Tijl », Bredabaan 298, (tel. 45.89.76), van 20 u. 30 tot 21 u. 30.

antwerpen

ANTWERPEN (arr.)
ARRONDIS. RAAD

Vrijdag 15 september e.k., te 20.30 u., arrondissementraadsvergadering in de bovenzal « Nieuwe Carnot », Carnotstraat 60, Antwerpen.

MEDEDELING
Zaterdag 23 en zondag 24 september, jaarlijkse Herman Van den Reeck-herdenking.

Wij rekenen op uw aanwezigheid.

ANTWERPEN STAD

DIENSTBETOON

Iedereen welkom op het sekretariaat der afdeling, Wetstr. 12, Antwerpen, alle dagen vanaf 9 u. tot 16.30 u. Voor speciale gevallen van dienstbetoon liefst op maandag van 16 tot 20 u. Steeds in aanwezigheid van een volksvertegenwoordiger. Het dienstbetoon wordt er verzekerd door volksvertegenwoordiger De Beul, Mattheyssens of senator De Bruyne.

UITSTAP
Na de suksesrijke tocht door Klein Brabant in het voorjaar, stappen we weer op, dit keer door het prachtige Zoniënwoud, op zondag 22 oktober, onder leiding van een bekwaam gids. We gaan met eigen wagen. We nemen eten mee. Niet-autobezitters kunnen de verplaatsing meemaken in de wagen van een ander deelnemer. Bijeenkomst 9 u., zondag 22 okt., op het sekretariaat, Wetstraat, 12. Iedereen gelieve tijdig zijn deelname op te geven. Tel. sekretariaat 36.84.65.

COO
Voor alle gevallen van dienstbetoon betrekking hebbend op de COO van Antwerpen, gelieve afspraak te maken met dr. De Boel, tel. 33.97.90 of Fr. De Laet, tel. 38.66.92.

BESTUURSVERKIEZINGEN
De afdeling houdt haar verkiezing op dinsdag 24 okt. in haar sekretariaat van 18 tot 22 u.

BETOGING VILVOORDE
Gans Vlaanderen betoogt er op zondag 15 okt. De afdeling legt een bus in. Vertrek sekretariaat, Wetstr. 12, om 13 u. Prijs 75 fr. (kenteken inbegrepen).

Inschrijvingen bij de bestuursleden of op het sekretariaat ten laatste op 1 oktober.

GEKLEURDE FOLDER

Ongeveer 90.000 pamfletten werden te Antwerpen Stad gebust door onze bestuursleden en propagandisten. Het sukses was prachtig. We danken de leden en sympathisanten die ons financieel gesteund hebben om dit opzet mogelijk te maken.

BERCHEM

BAL VAN DE VLAAMSE RANDGEMEENTE

Op zaterdag 14 oktober verwachten wij al onze leden, sympathisanten en vrienden op ons bal dat een succes belooft te worden. Het orkest Leo Dess is een waarborg voor uitstekende dansmuziek. Vanaf 20.30 uur kan u terecht in zaal Alpheusd nabij Berchem Sport Stadion. Plaats in overvloed voor uw wagen. Kaarten tegen 60 fr. bij de bestuursleden. Prijzen voor de tombola zijn altijd welkom bij J. Creten,

HERENTHOUT

VERBROEDERINGSWEDSTRIJD
HERENTHOUT - JETTE

De verbroederingswedstrijd VU-Herenthout contra onze Vlaamse vrienden van Jette werd een meevaller eerste klas. Niet alleen was de stemming tip-top maar ook het sportieve verloop was prima. Spijtig maar dat de kanjer van « De Neeke » geen beter lot beschoren werd en op de deklat te pletter vloog of Herenthout had de beide puntjes mee naar Herenthout geslept. Nu werd het 2-2.

Onze Brusselse vrienden zorgden voor een zo joviale ontvangst dat het Brussel werd dat Herenthout in zijn ban hield. Wij beloven dat de terugmatch « in de stille Kempen » in een even hartelijke sfeer zal verlopen. Dat rekent zich Herenthout als een ereplicht aan.

LUSTRUM - BAL

Dit jaar gaat op 21 oktober het lustrumbal van onze afdeling door in zaal « Lux ». De VU-fanfane Kempenland versterkt met haar flinke drumband zal het bal inleiden. Houd deze datum vrij.

BETOGING VILVOORDE

Op 15 oktober zal een flinke vertegenwoordiging van Herenthout mee opstappen in deze nationale betoging. Onze leden worden van nu af reeds verzocht de nodige schikkingen te treffen om die dag vrij te houden. Latere schikkingen zullen tijdig meegedeeld worden.

IN MEMORIAM

Na een ontroerende lijkdienst in zijn woonplaats Schilde werd op donderdag 31 augustus, onder toeloop van vele trouwe vrienden, alhier, Arthur Heylen ten grave gedragen. In 1919 medestichter van de plaatselijke Groeningewacht was hij er jarenlang de bezieler en voorzitter van.

Als medestrijder van Thomas De Backer werd hij in 1925 V. nat. provincieraadslid van Antwerpen en sinds 1933 tot aan de bevrijding deputatiedid. Ondanks de zware repressie bleef hij immer zijn jeugdidealen trouw, getuige daarvan de leeuwenvlag die zijn lijksteldekte. Was medestichter van Broederband Antwerpen en bleef immer actief de Vlaamse strijd volgen.

HOBOKEN
VLAAIENSLAG

De afdeling houdt haar jaarlijkse vlaaiersslag op 23 en 24 september.

Prijs 60 fr. Bestel bij de bestuursleden af langs het sekretariaat, Jozef de Costerstr. 38, tel. 27.85.58.

KONTICH
VUJO

Vandaag, zat. 9 september, in zaal Trianon, om 20 uur, start van onze eerste reuze-Instuif, inzet van een nieuw werkseizoen, vol grootse plannen. Toegang 30 fr.

VUJO-ers van en om Kontich worden er in grote getale verwacht.

ONTSLAG

Dr. Dupont gaf zijn ontslag als gemeenteraadslid. Die functie heeft hij waardevol uitoefend als vertegenwoordiger van de Volksbelangen. Onze fractie dankt hem oprecht om de vlotte en gewetensvolle samenwerking die zij jaren met hem mochten hebben.

Zijn opvolger is Mon Van den Hauwe, gewezen voorzitter van onze afdeling. Met hem heeft Kontich Kazernen eindelijk ook haar VU-kandidaat in de gemeenteraad.

Voor de Volksunie beslist een winstpunt. Onze welgemeende gelukwensen.

DIENSTBETOON

Zitdag van volksvertegenwoordiger R. Mattheyssens op woensdag 13 september van 19 uur tot 20 uur, in ons lokaal Alcazar, assistentie van gemeenteraadslid Jef Steurs.

BESTUURSVERKIEZING

Gaat door op vrijdag 22 september van 20 uur tot 22 uur, in lokaal Alcazar. Kandidaturen dienen schriftelijk ingediend uiterlijk op zat. 16 september bij de afd. sekr. Ferre De Beukelaer, Kosterijstraat 6.

LEDENFEEST

Aansluitend wordt dezelfde avond een ledenfeest gepland. De organisatie ervan berust bij Maurits Vanbaelen, Jordaens-

straat 17. Prijzen voor een tombolaatje worden er met dank aanvaard.

DIA-AVOND
Op donderdag 28 september houdt de Vlaamse Kring haar eerste dia-avond van het nieuwe winterseizoen. Het wordt een Ierlandavond die je beslist niet moogt missen.

MORTSEL
DANSFEEST

Zaterdag 30 september e.k., nodigen wij u allen vriendelijk uit op ons « VU-herfstbal-72 » in het « Centrum-St Lodewijk » (Dieseghem).

Het dansorkest « Jacky Sands » belooft ons een suprasfeer. Inkomprijs 50 fr.

VLAAMSE
GEPENSIONEERDEN

Donderdag 7 dz. betekende voor VVVG-Mortsel iets heel bijzonders. Na in het voorjaar officieel van start te zijn gegaan, was het donderdag « een eerste top-treffen » in feestzaal Hellemans. Bij de negentig Vlaamse (Mortsele) gepensioneerden, zaten aan de gezellige koffietafel. Een afvaardiging van enkele zusterafdelingen was eveneens van de partij. Een werkelijke reuze-feeststemming, met een nooit geziene rijkgevlude tombola.

Dhr Bob De Wachter vergastte de feestvierenden op een fijn uitgewerkte dia-projectie.

Proficiat!

NIEL-SCHELLE
BAL

Op zaterdag 30 september straat, Niel. Aanvang 20 uur. Dans VU-Niel Familia, Dorps-Orkest Jan De Wilde. Toegangspreis 40 fr.

BETOGING VILVOORDE

Op zondag ligt de VU-Niel een bus in naar deze manifestatie. Belangstellende wenden zich tot de bestuursleden of tot het sekretariaat elke vrijdag van 19u30 af.

'S GRAVENWEZEL
VU-BAL

Iedereen houdt zaterdag 23 september vrij, want dan richt onze afdeling voor de tweede maal een dansavond in. Het belooft een waar sukses te worden! Aanvang : 20.30 u., in de kantine van het voetbalterrein, Wijnegemsteenweg te 's Gravenwezel. Breng vrienden en kennissen mee, want behalve de gezellige avond die U bij ons zult doorbrengen, is uw aanwezigheid voor ons een steun om het in de toekomst nog beter te doen.

BESTUURSVERKIEZING

De afdeling kiest een nieuw bestuur op maandag 16 oktober 1972. Ieder lid ontvang hieromtrent nog verder nieuws in het begin van oktober.

WESTMALLE
BESTUURSVERKIEZING

De verkiezing van het nieuw bestuur is vastgesteld op woensdag 4 oktober en zal aanvragen te 20 uur. Deze verkiezingen hebben plaats in café « 't Pleintje », Antwerpse steenweg, 111. De oproepingsbrieven worden eerstdaags verzonden. Op dit tijdstip herdenkt de VU - afdeling Westmalle haar vijfjarig bestaan en hebben dan ook besloten om die avond samen gezellig door te brengen! Volksvertegenwoordiger André De Beul zal in ons midden zijn. Van harte welkom.

WILRIJK
BESTUURSVERKIEZINGEN

Een nieuw afdelingsbestuur wordt door u gekozen op dinsdag 19 september e.k. Wie zich voor een of andere functie, of gewoon als bestuurslid kandidaat (a)te wil stellen, volge de richtlijnen die elk lid persoonlijk krijgt toegezonden.

Aan deze verkiezing wordt verder gestalte gegeven met een sprekebeurt over « Berten Fermont, dienstweigeraar voor Vlaanderen ». Sprekers zijn dhrn. Rik Heyman en Nest Gerard. Verder is er een kleine tentoonstelling van stukken uit het Berten - Fermontarchieff. Iedereen op post!

GEMEENTERAAD

Deze eerste gemeenteraad na het verlof had eigenlijk niet zo heel veel om het lijf. Een aantal gronden werden aangekocht en verkocht (meestal in de industriezone), er werd wat gedokterd aan de verdere afwerking en inrichting van het Bejaardentehuis (waaraan men al zowat 10 jaar (!) bezig is)

en er was tenslotte één interpellatie.

Walter Decoene verzoekt het Kollege bij MIVA aan te dringen op het inleggen van een « teaterbus » tijdens het weekeinde. Momenteel is het zo dat de laatste bus op de Groenplaats reeds te 23 uur vertrekt. Deze tussenkomst diende gezien in het kader van de KNS-aktie « Supporter eens voor een schouwburg ».

15 OKTOBER : VILVOORDE

Meer dan ooit vragen wij u met aandrang deze betoging (waarvan heel wat zal afhangen) mee op gang te brengen door u enkele vignettes (20 fr.) aan te schaffen. Zij zijn verkrijgbaar bij Ludo Cautreels, Vredelaan 65, tel. 27.03.18 en bij Guy Eggermont, Hulststr. 18, tel. 28.05.62 die ook nog over 'n aantal sets originele leeuwenschildjes beschikt.

brabant

BRUSSEL (arr.)

Het arrondissementeel sekretariaat is open op maandag, woensdag en vrijdag van 18 u. tot 21 uur.

De arr. sekretaris Rom De Craen of de adm. sekretaris staat ter uwer beschikking.

ALSEMBERG
DIENSTBETOON

Vanaf september 1972 zullen de heren Vic Ancaux, volksvertegenw.; Frans Adang, Federatieschepen Halle en Frank Verbiest, voorzitter afdeling Beersel zitting houden in de herberg « De Zwaan », Pastoor Bolsstraat te Alsemberg en dit iedere eerste dinsdag van de maand tussen 20 en 21 uur. Voor 1972 zullen de zittingen gehouden worden op dinsdagen 5 september, 3 oktober, 7 november en 5 december.

Komt ons opzoeken met uw problemen!

EPPEGEM - ZEMST
VU-BAL

NACHT VAN EPPEGEM
Op 30 sept. in de zaal « Rubenshof », Dorp, Eppegem. Spelen ten dans: Lize Marke en haar Showorkest. Start te 21 uur.

HEVERLEE
BESTUURSVERKIEZING

Kandidaturen voor de taak van bestuurslid en VUJO-verantwoordelijke dienen gezonden te worden aan de sekretaris (Kapelberg 9) vóór 10 september.

HUGO SCHILTZ KOMT
Donderdag 21 september om 20 u. in de St. Jozefschool, algemene ledenvergadering. Gast-spreker: Hugo Schiltz. Iedereen welkom.

LIEDEKERKE
BESTUURSVERKIEZINGEN

Vrijdag 15 september in het lokaal, Muilemstraat 23, bestuursverkiezingen.

Iedereen op post!

BAL
Datum nu reeds vrijhouden! Op zaterdag 28-10, in zaal Mulhof: groot bal.

MOLENBEEK
SOC. DIENSTBETOON

Alle zaterdagen van 10 tot 11 u. bij Emiel De Smet, J. Durbucqelaan 101, tel. 26.57.53. Dit in samenwerking met J. De Berlangere, agglomeratie- en gemeenteraadslid.

ALGEMENE
LEDENVERGGADERING

Dinsdag 19 september a.s. om 20 u. in lokaal « Het Castel », Lod. Bertrandlaan. Spreker: sen. Bob Maes over nationalisme 1972. Mededelingen betreffende...

ST. KWINTENS-LENNIK
EN ROOSDAAL

FEEST
Op zaterdag 16 september 1972 te 20 uur, jaarlijks Zomerbal met het orkest: Stan Philips. Warme en koude schotels. Tombola en inkom: 50 fr. Plaats: Frans Luckxstraat 51 (Hallebaan) St-Kwintens-Lennik.

Op zondag 17 september 1972 vanaf 12 uur: warme en koude schotels: vanaf 15 uur: grootse amusementsnamiddag met Jef Burm. (Flogge de Orgeldraaier) en Werkgroep Kaba-

ret Jeugdkring Roosdaal; Keurdansgroep Lot o.l.v. Jan Bayens.

Inkom: 50 fr; kinderen 20 fr.

ONS KRUISWOORDRAADSEL oplossing nr 28

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

1	S	L	A	M	P	A	M	P	E	R	M	I	T	I	G	E	R	E	N
2	C	O	P	P	I	E	T	E	R	S	E	M	L	T	I	T	O		
3	H	O	P	R	T	T	S	P	I	J	B	E	L	A	A	R			
4	E	N	E	A	R	L	E	S	O	U	L	L	N	M					
5	I	L	I	A	A	R	R	E	P	L	S	I	N	T	R	A			
6	D	I	E	T	A	M	I	J	R	O	S	T	E	R	N				
7	S	D	P		K	A	A	K	A	T	O	E	L	T					
8	R	O	B	I	N	S	O	N	S	M	A	R	T	L	A	P	A	I	
9	E		A																
10	C	H	A	M	P	I	G	N	O	N	I	M	P	O	Z	A	N	T	
11	H	A	O	E	P	A	L	E	O	C	E	E	N	A	M				
12	T	R	O	E	T	E	L	N	A	A	M	O	E	S	K	I	M	O	
13	E	A	N	I	R	A	S	T	E	R									
14	R		S	C	H	O	O	L		N									
15	E	S	A	D	A	S	G	L		F	A	R	C	E					
16	S	T	E	I	N	B	E	C	K	K	L	A	S	S	I	K	A	A	L
17	L	O	T	E	R	I	J	P	R	O	O	I	A	N	N	E	E	D	
18	O	N	R	T	S	O	L	S	U	A	T	N	I						
19	O	L	E	S	E	R	O	S	H	O	N	D	A	E	E				
20	F	L	I	N	T	S	T	O	N	E	S								

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

1																			
2																			
3																			
4																			
5																			
6																			
7																			
8																			
9																			
10																			
11																			
12																			
13																			
14																			
15																			
16																			
17																			
18																			
19																			
20																			

opgave nr 29 horizontaal :

- 1) Strek in Zuid-Afrika - Grapefruit.
- 2) Grondsoort - Drietal - Vlaktemaat - Nieuw Testament.
- 3) Portugese kuststad (drie woorden) - Redenaar.
- 4) Ton - Gedaan - Voortplanting binnen een kleine groep.
- 5) Gemeente in Oost-Vlaanderen - Ontkenning - Twee medeklinkers - Jongensnaam.
- 6) Kloosterzuster - Mast - Regeringsregiment - Roem - Voorzetsel.
- 7) Dik touw - Aanduiding van grondgehalte - Medewerker van « WIJ ».
- 8) Meisjesnaam - Spil - Voorzetsel - Welaan - Boom - Twee klinkers.
- 9) Fijne veertjes - Weg - Kaartspel - Anagram van « NEL ».
- 10) Bevel - Muzieknoot - Deel van een fototoestel.
- 11) 1e deel van een veelgebruikte slogan in een Vlaamse betoging (2 woorden).
- 12) 2e deel van een veelgebruikte slogan in een Vlaamse betoging (2 woorden).
- 13) Spaanse aanmoedigingskreet - Ku Klux Klan - Verenigde Staten - Een ent plaatsen.
- 14) Drie klinkers - Ezelgeluid - Anagram van « REL » - Loot.
- 15) Twee medeklinkers - Gekkenpraat - Alpenweide.
- 16) Figuur uit de Oudheid - Het is best dat je in dergelijke situatie niet terecht komt - Het troetelkind van Jozef Van Overstraeten.
- 17) Anagram van « KNOL » - Koningsfiguur uit het werk van Shakespeare - Liefste Dina - West-Vlaamse gemeente - Eerste twee letters van een politieke partij in volle opgang.
- 18) Onthutsen - West-Vlaamse gemeente - En volgende.
- 19) Ton - Veerbaarheid - Hals - Lidwoord - Kongo.
- 20) Tafelkleed - Rang in de Joodse godsdienst.

vertikaal :

- 1) Zaag met verzwaarde rug - Dans.
- 2) Koor - Voegwoord - Broer van Kain - Gemeente in het Waasland.
- 3) Achterdochtig - Gat in een leiding - Overrijpe.
- 4) Ondergronds dier - Van Gogh - Deze man is helaas burgemeester van Schaarbeek.
- 5) Sneuvelen - Beoefenaar van de godsdienst van Hendrik VIII - Open plek in het bos.
- 6) Mast - Stoomschip - Bewerkte aarde - Oningewijde.
- 7) Grote naam uit de Turkse geschiedenis - Verromming - Duitse meisjesnaam.
- 8) Duitse TV-zender - Dubbele klinker - Deel van de hand - Berg in Pakistan.
- 9) Slingerplant - Meisjesnaam - woord - Ten name - Nieuw.
- 10) Offergaaf - Voegwoord - Alledaags - Communistische partij.
- 11) Nonsens - Oostvlaamse gemeente.
- 12) Nonsens - Oostvlaamse gemeente.
- 13) Burgemeester van Schaarbeek - Bever - Liefste Dora - Lidwoord.
- 14) Berucht Russisch Nobelprijswinnaar - Emmer - Wild zwijn.
- 15) Gemeente nabij Aalst - Fries water - Zeer lang.
- 16) Studeren - Inhaemse vogel - Getal - Meisjesnaam.
- 17)

zoekertjes

- Zoeken een betrekking in het Antwerpse :
  - 1) Jonge man, hoger middelbaar, als bediende.
  - 2) Vijftien- en zestienjarige, als leerjongen-arbeider.
  - 3) Jonge dame, 15 jaar, als winkeljuffrouw, of in warenhuis.
  - 4) Veertiger, als bediende-magazijnier.
- Zich wenden tot senator Jorissen, Louisastraat, 31, Mechelen. Tel. 015/435.96.
- Fröebelonderwijzeres zoekt betrekking in provincie Antwerpen, Brabant of Oost-Vlaanderen. Zich wenden tot senator Jorissen. — R 138

Bediende met ruime ervaring zoekt passende betrekking in omgeving Antwerpen, Mechelen, Brussel. Dringend. Zich wenden tot senator Jorissen. — R 137

HOUTWORM?
Behandeling van dakwerken tegen alle houtinsecten. TWINTIG JAAR WAARBORG. Dok. op aanvraag. Gratis bestek in gans het land. P.V.B.A. INDUSTRIE. Vanderzijpenstr. 12, Wemmel (BL) - Tel. 02/79.20.00.

Assistente in de psychologie zoekt werk in PMS-Centrum of personeelsdienst van een bedrijf. Contact via senator M. Van Haegendoren, Guido Gezellelaan 63, 3030 Heverlee. Tel. 016/245.45. — R 136

Tandarts gevraagd voor Brussel, twee dagen. Zich wenden : C.J. Van der Kleyn, Veiligheidsstr. 43, Koekelberg of tel. 02/25.46.42. — R 134

Zoekt aangepast werk in het Antwerpse, geïnduceerde boekhouder, A6/A1, 2 jaar, legerdienst beëindigd. Zich wenden: volksvertegenw. E. Raskin, Ursulastraat 1, Eigenbilzen, Tel. 011/19454 — R 133

Gevraagd voor de Gentse omgeving : jonge mannelijke krachten voor volgende functies : een administratief-commercieel bediende (A2 of A1 handel en sekretariaat) ; een magazijnier ; een technicus (A3) voor klantenservice ; een computer-operator. Kandidaten nemen contact op met volksvert. E. De Facq, tel. 09/22.64.23 of schriftelijk (Domentstr 3, Essene of Europalaan 11, St. Denijs-Westrem). — R 131

OFFSET - STENCILWERK - FOTOKOPIJ IN K.A.
Turnhoutsebaan 405 - Borgerhout
TEL. 03.35.70.00

PELSEN
CUYLITS
Fruithoflaan 102-103
Berchem

Wij moderniseren uw overjaarse bontjas naar de nieuwste modelijn. Maken in eigen atelier alle modellen naar uw keuze en in de pelssoort die U zelf uitkiest.

LIEFST AFSPRAAK MAKEN
TEL. 49.21.96

GROOT-GENT

- 1) Jonge vrouwelijke bediende, lager middelbaar onderwijs, zoekt passende betrekking.
  - 2) Vrouwelijke bediende, 19 jaar, diploma A6/A2 - handel en talen, zoekt passende betrekking.
  - 3) Jonge man, 20 jaar, zoekt gelegenhedswerk tot zijn oproeping voor militaire dienst.
  - 4) Ervaren verkoper zoekt passende betrekking in een meubelzaak.
  - 5) Home voor karaktergestoorde kinderen B.L.O. kan nog enkele leerlingen aanvaarden - schoolbus.
- Voor alle inlichtingen z.w. Provincieraadslid Oswald Van Ooteghem, Rode Kruisstr. 7, 9001 Gentbrugge - tel 09.52.72.87. — 135

Veertigjarige hoofdboekhouder zonder werk (firmasluiting) zoekt passend werk. Zich wenden redactie onder nummer — R 139

Jonge dame zoekt dagtaak als kinderverzorgster in gezin. Antw. - Mechelen - Brussel. —
Arbeider (50 j.) zoekt werk, Antw. - Mechelen - Brussel. Zich wenden sen. Jorissen, Louisalaan 31, Mechelen. — R 140

**ANTWERPS
REKLAMEBUREAU**
vraagt
**half-time
MEDEWERK(ST)ER**
met ervaring
voor haar buitendienst.
Schrijven bureel blad
onder de letters R.D.

NATIONALE LOTERIJ
18de TRANCHE
Herfsttranche
10.000.000
HOOG LOT
TIEN MILJOEN
Trekking op 18 september
HET BILJET : 200 fr.
HET TIENDE : 22 fr.
82.406 LOTEN VOOR EEN TOTAAL VAN 72 MILJOEN

wij-lezers hebben een boon voor
wij-adverteerders !

ALSOF U ZE ZELF UITPERSTE !

* SINAASAPPELSAP
* POMPELMOESSAP
* CITROENSAP
* MANDARIJNTJESSAP
* ANANASSAP
* TOMATENSAP

100% pure MAD

100% ZUIVER EN NATUURLIJK !

Aleeninvoer voor België en Luxemburg :

GEVO p.v.b.a.
Churchillaan 106
2120 SCHOTEN
Tel. : (03) 58.74.33

ONZE PRIVEREIZEN

★ Hotels in ELKE klasse.
★ Vervoermiddel naar keuze.
★ De interessantste prijs voor uw aanvraag.

WAAROM V.T.B. ?

★ Goede hotelkamers.
★ Verzorgd reisplan.
★ Gedetailleerde reisbeschrijving voor de automobilisten
★ uitvoerige documentatie

2000 ANTWERPEN - ST-JACOBSMARKT 45-47 — TEL. (03)31.09.95
9300 Aalst, Kerkstraat 12 - Tel. (053)717.27 — 8000 Brugge, Wollastraat 28 - Tel. (050)364.43 — 1000 Brussel, Em. Jacquainlaan 126 - Tel. (02)18.55.55 - 17.83.61 — 3600 Genk, Stationsstraat 51 - Tel. (011)563.10 — 9000 Gent, Kalandenberg 7 - Tel. (09)23.60.21 — 3500 Hasselt, Demerstraat 60-62 - Tel. (011)235.70 — 8500 Kortrijk, St-Jorisstraat 33 - Tel. (056)235.15 — 3000 Leuven, Bondgenotenlaan 102, Tel. (016)267.20 — 2800 Mechelen, O.L. Vrouwstraat 34 - Tel. (015)420.09 — 8400 Oostende, Kerkstraat 14 - Tel. (059)783.61 — 8800 Roselare, St-Michielsstraat 7 - Tel. (051)223.63 — 2700 St-Niklaas, Stationsstraat 18 - Tel. (03)76.38.95 — 2300 Turnhout, Herenfaesstraat 3 - Tel. (014)428.40 — 1800 Vilvoorde, Heldenplein 22 - Tel. (02)51.17.15

Ook alle inlichtingen bij de plaatselijke vertegenwoordigers

AANBEVOLEN HUIZEN

FITO

Kollegestraat 79-81
2440 GEEL Tel. 014/59369

DRANKHUIS BIAARD

VLAAMSE GEZELLIGHEID
Trefpunt van de Vlamingen
— Stemmige muziek —
Mevrouw LAURENTE DELEU
Kortrijksestraat 3 - MENEN

Cortvriendt
SPEELGOED
DIEPESTRAAT 29
ANTWERPEN
TEL. (03) 32 44 30

MARC UYTDEWILGEN

Wouter Haecklaan 6 en 7 - Deurne
Tel. 21.66.99 - 21.66.90
UW KLEUREN T.V. TECHNICUS
Koop bij ons in vertrouwen

"DE PRIJSBREKER"

van het goede meubel
Groenstraat 84 - Antwerpen
bij Carnotstraat en Turnhoutsebaan
Keizerstraat (Markt - Ternat)

Boekhandel TIJL

Leuvensestraat 58, 1800 VILVOORDE
TEL. (02) 51.03.86
ALLE GROTE UITGAVEN
en ook... alle kleine.

VOOR UW VERBLIJF AAN ZEE I

De ideale oplossing bij:
WEST-LITTORAL
Leopold II laan 212 - Tel. 058/526.29
8458 OOSTDUINKERKE

— PROSPEKTUS OP AANVRAAG —
Verhuring - Verkoop van villas
Appartementen - Bouwgronden

ZAKENKANTOOR

DE REUSE E.F.
Bredeweg 55 - 1780 Teralfene
Tel. (053) 66.235

BEZOEK

GASTHOF LINDENHOVE
LAUWEREYS - DE BRUYN
Koud en warm buffet
Gezellige vlaamse sfeer
wekelijkse rustdag : woensdag
Bellestraat 49 - HEKELGEM
Tel. (053) 687.40

STANDING

2 x kopen 1 x betalen
(5.000 in stock)
Voorbeeld : kostuum kopen,
EEN GRATIS
Dendermondse steenweg 276
AALST

Leder en kunstlederwaren
Klein en Groothandel

XAVANNA

Tel. 02/51.21.82 - 51.49.60
Toekomststr. 21 - 1800 VILVOORDE
Eksklusieve modellen - VU 10%

Jan PAUWELS-DE BRAUWER

RESTAURANT
« HET PALINGHUIS » a/d Schelde
Het huis met familietraditie
Brugstraat 10 - 9328 Schoonaarde
Tel. 052/43246
wek. rustdag: vrijd. 15u. tot zat. 15u

AL AL KEUKENS GLASAL

Fabrieken te Ramsdonck
Tel. 015/714.47
Leuven : Jan CLAES
Bondgenotenlaan 171
Tel. 016/347.94
Voor West-Vlaanderen
DE MEYER Walter
Bruggestraat 136, Zwevezele
Tel. 051/612.84

CORTHALS

« UW KOFFIEHUIS »
Kattestraat 20 - 9300 AALST
Tel. 053/244.80

« HOME »

Eigentijdse WONINGINRICHTING
KUNSTNIEUVERHEID
HUWELIJKSLIJSTEN
Rijschoolstraat 45 B St. Truiden
Tel. 011/74196

Meubelen VERBEKEN

Caudenberg 8, 1790 Hekelgem
tel. 053/67190
MODERNE EN STIJLMEUBELEN
KEUKENINRICHTINGEN

Vertrouwelijk adres
ERKEND VERDELER keukens ALNO
en SIE MATIC

H. PELEMAN - MARCKX

Van den Nestefej 16 - Antwerpen
Tel. 39.19.27
TV - RADIO
ALLE ELEKTRISCHE TOESTELLEN
HERSTELLINGEN AAN HUIS

TV PELMAR 61 scherm

12.500 fr. i.p.v. 18.950 fr.
Andere merken grootste korting
T.V. VANAF 9.000 F

Hotel-Pension BREUGHEL

Smet de Nayerlaan 141,
Blankenberge, - Tel. 050/41637
Uitbater : TERSI JULIEN
vol. pens. 300 fr alles inbegr.

VERZEKERINGEN VAN ALLE AARD LENINGEN VAN ALLE SLAG I KONTAKTEER IN VERTROUWEN LUC THIBAUT & CO

Tel. (03) 27.75.86 - (03) 27.43.34

Laat uw huis bouwen door een
Vlaamse firma met Vlaamse mensen.
Bungalow's en villa's vanaf
650.000 F architectkosten inbegr.
Tel. 016/657.29 of schrijf :
EMIEL VAN DEN EYNDE
Buurtspoorweglaan 16
3080 STEENOKKERZEEL

Vlaamse, gothische stijlschouw ?
of sierschouw naar eigen keus,
in volslagen artisaanatswerk !

dandus

Boomssesteenweg 890 - 2610 Wilrijk
Tel. 87.51.07 - 87.51.54 ook na 19u
Natuursteenbedrijf - Kunstdekor
Abonnees « WIJ » 8 % korting

VOOR HET BETERE WERK

Houtwerken J. VERHULST
Kasteeldreef 174 - 2750 Beveren-W.
Tel. 03/75.97.00

VOOR COMFORT IN HUIS... VAN DER CRUY'S Badkamers - Keukens Sanitair

Kerkstraat 46 St. Katharina-Lombeek
Tel. 02/52.29.15

HANDELAARS I BALLONS MET UW NAAM SUCCESRECLAME

Tijdelijk gratis opblaastoestel
PRIJS - STALEN ?
V.D. BROECK
Polderstraat 30 HAMME.
Tel. 052/479.24
Ideaal bij braderij, handelsbeurs,
winkelopening.

PUBLI-SKY

IJchtreklame
7 vliegtuigen in dienst
Luchthaven 1200 DEURNE

MILADY Couture

Lippenslaan 191
8300 KNOKKE-HEIST 1
DAMESSTOFFEN - GORDELS
GALONS - NAAIBENODIGDHEDEN

HUIS MEYNTJENS OKTAAF

Dorpstraat 47, TEL. 52.89.38
BURCHT
Kruikeekse stwg. 32, TEL. 52.74.72
Vloerbekledingen, tapijten, papier,
folderdeuren, louverdrape,
luxaflex, schilderwerken,
VU-leden en « Wij »-lezers 10 %
vermindering

Kasterlee

« BREUGHELHOF »
VLAAMSE GEZELLIGHEID
BROODJES
CAFÉ - PANNEKOEKEN

Eigenaars, u denkt uw grond, villa,
huis of appartement te verhuren of
te verkopen ?
UW AGENTSCHAP
WEST LITTORAL
Leopold II-laan 212 - Oostduinkerke
Tel. (058) 526.29

DEPREZ P.V.B.A.

Vismijn 104 — OOSTENDE
Zeevisgroothandel - voor allen

ELECTRA-BREE

P.V.B.A.
Boneputstraat 28 - Bree
Tel. 011/65.188 en 66.477
MIELE - AEG - LINDE

RESTAURANT

« HET PALINGHUIS » a/d Schelde
Het huis met familietraditie
Jan PAUWELS-DEBRAUWER
Brugstraat 10 - 9328 Schoonaarde
Tel. 052/43246
wek. rustdag: vrijd. 14u tot zat. 16u

OFFSET - STENCILWERK - FOTOKOPIJ
INKA
Turnhoutsebaan 405 - Bergerhout
TEL. 03.88.70.00

meester
kleermaker

VERMEESCH

KLEDING

STEENHOEWERSVEST 52
ANTWERPEN
Tel. 31.35.83

NAAR
UW
MAAT....

ZO' VEEL BETER

VERMINDERING VOOR
VE LEDEN

- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20

Brouwerij MOORTGAT

BREENDONK

tel. (03) 86.71.21
voor AL Uw bieren
en Limonades

★
Bijhulzen : Cogels Osylet 73
2600 Berchem-Antwerpen
Tel. (03) 36.10.11
Gent
tel. (09) 22.45.62
Deheegher Jan
Ledeganckstraat 19

DIRK MARTENS

P.V.B.A.

NINOVE

Beverstraat 24-26
Tel. (054) 331.05

AALST

Lange Zoutstr. 30, 29-33, 36-38
Tel. (053) 240.60

KINDERARTIKELLEN : plool- en wandelwagens - bedjes en wlegen -
stoelen en looprekken - schommels - kamerversieringen - wastafels
en waskussens - kinderkleding.

SPORTARTIKELLEN : allerlei - turnkledij - rullerultrustingen - ping-
pong tafels - badkleding en alle toebehoorten - rol- en ijschaatsen -
kampingartikelen - turngerel.

SPEELGOED : uitgebreide keus in merkartikelen : autobanen - elektr.
treinen der beste merken - auto's - go-carts - tractoren - poppen -
poppenwagens en -wiegjes - burelen - lessenaars - borden - flets-
jes - alle gezelschapsspelen - alle soorten mekanieken - schoof-
tasen - bordeq - tuinmeubelen - tuinschommels.

— ZEER VOORDELIGE PRIJZEN —

WALTER ROLAND

gediplomeerd opticien,
erkend door alle ziekenfondsen
KERKSTRAAT 58 - ANTWERPEN
(Let op het huisnummer !)
Telefoon 03/36.86.62

ALLE GLAZEN ALLE MONTUREN

Voor lezers van dit blad 10 % korting

IEDER DORTMUNDER THIER BRAU HOF

kan U op ieder ogenblik van de dag van het jaar
middag- en avondmalen aanbieden.

INTERESSANT

Avondmaal op vrijdag, zaterdag of zondagavond,
in een gezellige sfeer.

Nadien krijgt U gratis gedurende 5 uur,
een der beste Oberbayern-orkesten

Middag- en avondmaal in groep : gezellig, fijn, goed en goedkoop.
De grote specialiteiten zijn : Ochsenschwanzsuppe - Hongaarse goe-
lasj - Eisbein mit Sauerkraut - Kip aan het spit - Krachtvleeschotel
beter dan in Duitsland.

LEUVEN : Tervuursevest 60. Tel. 016 287.72 - 1500 plaatsen.
ANTWERPEN : Groenpl. 33 T. J3/31.20.37 - mooiste zaal van de stad
LEUVEN (Bierkelder) : Oude Markt 11. Tel. 016/268.69 - mooiste
kelder van Europa.

BRUSSEL : Nieuwbrugstraat 28. Tel. 02 18.74.89 - mooiste van Brussel
AALST (Klaroen) : Autoweg. Tel. 053 228.53 - 1.000 plaatsen.
HULSTE (Kortrijk) : Brugsesteenw. 1 Tel. 056/715.36 - 2.400 plaatsen
KONTICH : Mechelsesteenweg - 2.400 plaatsen - Tel. 03/53.09.32
TORHOUT : Stwg Torhout-Lichtervelde - 2.000 : i. - Tel. 051/72.822
DRONGEN : Autoweg Brussel-Oostende - Tel. 09/26.74.32
SINT-TRUIDEN : Spaansebrugstraat : Tel. 011/736.30
KESSENICH : Venlo Steenweg - Tel. 011/619.71
KNOKKE : Steenweg Knokke-Maldegem-Moerkerke - Tel. 050/502.96

Binnenkort 3 nieuwe THIER BRAU-HOVEN. tiz. :
BERINGEN - MIDDELKERKE - en LANAKEN

Wij zoeken dringend : als medewerkers : Ernstige families waarvan
de man of de vrouw de keuken kan en leiden. — Vast loon - Kost en
inwoon gratis - In regel met sociale wet. - Liefst mensen van '1 vak.
Schriftelijk aanbieden bij : ABTS : Tiensesteenweg 128, Korbeek-Lo

VOOR EEN BETER GEBOUW OP EEN BETERE GROND

ALGEMEEN BOUWBEDRIJF KUNNEN n.v.

600 ARBEIDERS : 1001 MOGELIJKHEDEN

ANTWERPEN

Meir, 18

tel. 03/31.78.20 (5 l.)

GENT

Onderbergen, 43
tel. 09/25.19.23
09/25.94.69

GENK

Winterslagstraat, 22
tel. 011/544.42

LEUVEN

Brusselsestraat, 33
tel. 016/337.35

komt morgen nog?

Op het ogenblik dat wij dit stukje neerpenden, wisten wij nog niet hoe te München de terroristische vork precies aan de de olympische steel zat, er evenmin hoe de zaak ondertussen afgelopen is.

Dit was op dat ogenblik echter al een feit: een verbitterde politieke strijd was doorgedrongen tot in de sportarena, en de spelen van vrede waren het terrein van bloedige gevechten en doodslag.

Dit gaat de sport ver te buiten. De sport heeft er in feite alleen dit mee te maken dat zij het decor levert.

De kwestie van schuld en verantwoordelijkheid is dus niet onze zaak. In ieder geval hebben wij niet één goed woord over voor de aktie van de Palestijnen, en willen wij evenmin Jean Leeuw volgen die er zich vanaf maakte met 'n minachtende bemerking over « een paar bandieten ». Mosjeu Leeuw heeft wellicht niet veel benul van het eindeloze leed waaruit de Palestijnse terreurdaden geboren worden, of van de tragedie der twee volkeren die door de machtigen der aarde tegenover elkaar werden gezet in de strijd om hetzelfde stuk woestijn.

Reeds decennia lang misbruikt men de olympische spelen als machtig propaganda-middel voor de heersende regimes en stelsels. Moet men dan ook niet begrijpen, zonder het goed te keuren, dat wie zich tegen die stelsels en regimes verzet, de spelen met hetzelfde oogmerk misbruikt?

De heersende stelsels en regimes hebben hun propaganda-middel verdedigd met kogels en granaten, zoals o.m. in Mexiko. Moet men dan ook niet begrijpen, weer zonder het goed te keuren, dat ook de anderen geweld gebruiken, op de hun eigen manier?

Tot dusver heeft men — steeds volgens onze bescheiden mening — altijd verdoezeld dat de olympische spelen in veler ogen ook een stuk provokatie zijn. Gisteren werden ze als kontestatieterrain aangewend door de jongeren en door de zwarten, vandaag door de linksen en door de Palestijnen, morgen door anderen.

Als er tenminste nog een olympische morgen is. Want het is niet omdat « het congres verder danste » toen de doden dood waren, dat het nog zin heeft sportfestijnen van vrede, vreugde en broederschap op te dringen als men weet dat ze steeds meer zullen uitgroeien tot aanleidingen van geweld, terreur en moord.

Wij sport

bravo

Eerlijk is eerlijk. Ondanks al zijn wereldrekords hadden wij niet gedacht dat Miel Puttemans bekwaam was in München een medaille te veroveren in een wedstrijd over tien kilometer. Dat was een prettige verrassing van onzenwege. Miel won zilver, en een ogenblik zag het er zelfs naar uit dat het goud zou worden. Bij het ingaan van de laatste rechte lijn had hij immers de Fin Viren zo goed als bijgebeend, en het was slechts heel op het einde dat onze Miel een kruimeltje macht te kort schoot om hem ook nog voorbij te gaan. En nu maar duimen dat de simpatieke hovenier het in de 5000 meter nog eens « flikt ». Het zal meteen een daverend antwoord zijn aan degenen die hem te Brussel uitjouwen toen hij, gekwetst, niet voldoende initiatief nam. Bravo Miel.

olimpideetjes

nieuwe boot

Dat François Van Mechelen onze jongens in München wat in de pollen stopt (waar vooral de officieel wel bij varen) allaboneur. Dat de roeiers niet bepaald zakken vol madolles verzamelen, ons een zorg. Dat men die roeiers met goed materieel wil laten werken, en hun dus een nieuwe boot koopt, het zij zo. Dat dat allemaal gebeurt met uw en onze centen, dat zijn wij gewoon. Maar dat men het dan klaarspeelt dat die boot véél te laat toekomt te München, dat is al wat krasser. En dat onze roeiers daar dan in een wrak zitten rond te zwalpen, terwijl er een spiksplinternieuwe boot aan de kant ligt, dat wordt belachelijk. Als men het zó doet, dan had men met dat geld beter ergens een zandbak kunnen plaatsen op een of ander speelveld voor de stadskinderen. En als wij ons niet vergissen, is vier jaar geleden, in Mexiko, ongeveer hetzelfde gebeurd.

Technisch en organisatorisch zijn de olympische spelen af. Een beetje te af zelfs. Het dient daarenboven gezegd dat ze ook sportief op een hoog peil staan. Slechts één bewijs: de wereldrekords sneuvelen met bosjes tegelijk.

Iedere keer opnieuw vraagt men zich af: kan het nog « citius, altius, fortius? ». Heeft men de uiterste grens nog niet bereikt? Wellicht is het zo dat die grens op meerdere plaatsen al overschreden werd, en dat de prestaties niet meer binnen het bereik van de normale mens liggen.

Vermits die prestaties niet meer bereikbaar zijn voor de normale mens, die normaal leeft, lijken zij ons géén waardedemeter voor de vooruitgang van de mensheid.

Wij doen dus zeker niet mee aan de histerie van bepaalde Vlaamse TV-reporters die gaan « doortrappen » telkens één der extra-opgefokte topsporters weer een stap gezet heeft in de richting van de « sportmonsters van de 21ste eeuw ».

Van prestaties en TV gesproken, de man die men de reportages van de volleybalwedstrijden in handen heeft gegeven (voor één pint verzwijgen wij zijn naam), die man hoeft niet bang te zijn ooit een « onmenselijke » prestatie te zullen leveren. Wat die « sjarel » allelemaal uit zijn kloefen slaat...

Wij zijn behulpzaam van nature en wij willen hem graag vertellen dat er naast « dametjes, vrouwkens » enz. nog leukere benamingen zijn voor « dames », woord dat hij blijkbaar niet over de lippen kan krijgen.

Nog dezelfde feniks kunnen wij ook verklappen dat er handige en niet zo moeilijke boekjes zijn waarin men kan leren welke de mannelijke en vrouwelijke adjectieven zijn, afgeleid van geografische benamingen. Dit kan dan eventueel vóór de uitzending gebeuren.

Naast deze reporter lijkt Mark Spitz ons zowat de superstar van het olympisch festival te zijn. En de jonge dame die op dit ogenblik in de wereld het grootste aantal aanbidders kent, moet wel de jonge Russische turnster Olga Korduk zijn. Na haar successen en bittere traantjes moet dat in de miljoenen lopen.

Voor ons persoonlijk blijft het turnen toch de mooiste sporttak die op de olympische spelen — en elders — beoefend wordt. Spijtig dat het altijd uitdraait op een onderonsje tussen de oosterse landen. Kunnen wij nu niets bereiken op dat gebied?

En de beste grap vonden wij die van de twee Amerikaanse atleten die vergaten tijdig naar het stadion te komen om hun wedstrijd te betwisten. Niet dat het voor de Amerikanen op die medaille aankomt overigens. Spitz zal er wel eentje meer veroveren.

Een andere brok humor die wij zeer geapprecieerd hebben was dat Morriske-van-den-bond mee medailles mocht uitreiken. De boog moet niet altijd gespannen zijn, nietwaar.

Mannen die op ons een uitstekende indruk maken zijn de scheidsrechters bij de bokswedstrijden. Door hun keurig optreden — o.m. bij de minste kwetsuur van de bokkers — zorgen zij ervoor dat te München propaganda gemaakt wordt voor de goede, gezonde bokssport.

De belangstelling vanwege het publiek is enorm. Voor alle wedstrijden lopen de stadions vol. Als men er dan nog rekening mee houdt dat ongeveer één miljard mensen de zéér uitgebreide reportages van de spelen op het TV-scherm (kunnen) volgen, mag men wel gewagen van een planetaire manifestatie.

Het publiek lijkt ons zeer sportief te zijn. Niet alleen in de zin dat het de wedstrijden met spanning volgt, maar ook omdat het een gul applaus overheeft voor iedereen die wat presteert. Zoals Fred Debruyne het zei: « Een voorbeeld voor de op de kop gevallen supporters die bij ons de sportwedstrijden plegen te ontsieren ».

Zeër sportief — maar bij hen is het maar normaal — lijken ons ook de deelnemers. Tot dusver zagen wij nog maar weinig blijken van nijd of afgunst, eens dat de wedstrijden, hoe hardnekkig ook betwist, achter de rug waren. Zo hoort het ook.

Minder sportief was de « big battle » tussen de politie en de — maar men zegt — ultra-linkse manifestanten te München. Laten wij het ons gemakkelijk maken, en zeggen dat dit de sport niet raakt (zo maakt men er zich immers altijd vanaf) en dus niet onze zaak is.

WAT DOET U MEER OM VOORUIT TE KOMEN ?

Het kan niet meer ontkend worden dat de stijl van vergaderen, de manier van optreden en spreken, in het bedrijfsleven zwaar doorwegen voor de loopbaan die iemand maakt.

Een goede vergadertechniek en kennis van de actieve spreekvaardigheid zijn onontbeerlijk geworden. Daarom heeft het Instituut Eloquia in 20 centra van het Vlaamse land cursussen voorbereid, die U zullen helpen in uw optreden, de man te worden die U eigenlijk altijd graag had willen zijn.

Wees erbij van bij de aanvang van de cursussen te :

AALST : woensdag 13 sept. 20 u. conf. zaal, Kattestraat 33 ;
AARSCHOT : donderdag 14 sept. 20 u. Sted. Jongenssch., Amerstr. ;
ANTWERPEN : maand. 11, dinsd. 12, woensd. 13, donderd. 14 sept. 20 u. VTB, St. Jacobsmarkt 45 ;
BRUGGE : donderdag 14 sept. 20 u. VTB, Wollestraat 28 ;
BRUSSEL : dinsdag 12 sept. 20 u. VTB, Em. Jacquainlaan 126 ;
DENDERMONDE : maandag 11 sept. 20 u. Roodzaal Stadhuis ;
DIEST : woensdag 13 sept. 20 u. Kult. Centrum, Begijnhof ;
GENK : maandag 11 sept. 20 u. Kunstgalerij « Antiqua », Residentie « De Lorelei », Evence Coppelaan 3 ;
GENT : dinsdag 12, woensdag 13, vrijdag 15 sept. 20 u. VTB, Kalanden berg 7, ingang Paddenhoek ;
HASSELT : woensdag 13 sept. 20 u. VTB, Demerstraat 60 ;
KORTRIJK : donderdag 14 sept. 20 u. Prov. Techn. Inst., St. Janst. 12 ;
LEUVEN : dinsdag 12 sept. 20 u. Huis Vl. Leerg., Boekhandelstraat 9 ;
LIER : donderdag 14 sept. 20 u. « De Valk », Grote Markt 27 ;
MECHELEN : dinsdag 12 sept. 20 u. VTB, O.L. Vrouwstraat 34 ;
MOL : dinsdag 12 sept. 20 u. Gemeent. Brandweer, Schansstraat 40 ;
ROESELARE : maandag 11 sept. 20 u. VTB, St. Michielsstraat 7 ;
SINT TRUIDEN : dond. 14 sept. 20 u. Roodzaal Stadhuis, Grote Markt ;
TIENEN : dins. 12 sept. 20 u. Kon. Athenaeum, Gilainstraat 7 ;
TONGEREN : vrijdag 15 sept. 20 u. Gallo-Rom. Museum, Kiefenstraat 15 ;
TURNHOUT : woensdag 13 sept. 20u30, Provinciegebouw, Gr. Markt 52.

INLICHTINGEN EN INSCHRIJVINGEN TER PLAATSE VANAF 19u30.

INSTITUUT ELOQUIA

ITALIELEI 191, 2000 ANTWERPEN - Tel. : 03-32.71.14.

meegedeeld

Op maandag 11 september, tussen 3 en 6 uur, in het Auditorium van het Bouw-Centrum te Antwerpen, een muzikale « Stuf-in » waar beroeps mensen die dagelijks met AKG omgaan zullen tonen hoe een mikrofoon moet gebruikt worden.

GEMEENTE BORGERHOUT

Openverklaring van een betrekking van
conducteur

De bekendmaking geschiedde in het Belgisch Staatsblad van 26 augustus 1972.

Voor alle inlichtingen met betrekking tot de deelnemingsvoorwaarden, gelieve men zich te wenden tot het Secretariaat, Moorkensplein 19, Borgerhout, de eerste vijf dagen van de week, tussen 8.30 u. en 12.30 u. of tussen 14 u. en 17 u. (tel. nr. 36.99.00).

Voor uitbating als GERANT van een nieuw VLAAMS HUIS te Aartselaar wordt een ERNSTIG GEZIN gevraagd, met of zonder kinderen. Man kan blijven werken.

Gratis woont in modern appartement boven lokaal; belangrijk aandeel in de ontvangsten. Ernstige kandidaten schrijven of telefoneren naar N.V. FIDUVA, Amerikalei 86, 2.000 Antwerpen. Tel. 03.38.35.19.

Zij weten immers dat elke goede « Sound » en het eigen karakter afhankelijk zijn van een goede bron, namelijk de mikrofoon waarmee het succes van een show staat of valt.

Werken mee : Ann Christy, Lily Castel, Jef Cassiers, Rocco Granata, Will Ferdy, Jos Ghysen, Combo Blue Moons met Anne-Marie en Guy Landy.

AANBEVOLEN HUIZEN

Rechtstreekse Invoer van DUITSE PIANO'S w.o. topmerken als « Schimmel » en « Ibach »
FIRMA DE MONTE
Adegemstraat 9 - MECHELEN
tel. 015/15034
Ook 10-fal merken van elektron. orgels (van 8.000 fr af) - « Küng »-blokfluiten - Orff-instrumenten.

STUDIO - WORKSHOP

biedt part-time en full-time werkzaamheden, welke THUIS zijn te verrichten, om Uw vrije tijd productief te maken
Inlichtingen (postzegel insluiten) !
STUDIO - WORKSHOP
P.o.b. 2168, 's-Hertogenbosch.

DIRIGENT JAN BROUNS BEGRAFENISSEN

Lakborslei 139 - 2100 Deurne
TEL. 24.23.72

CARROSSERIE LOOS - VAN HOOF

Schranslaan 70
1840 EPEGEM
5 % aan V.U.-leden
Tel. (015) 629.42